

Apytikriai ta patį temperatūrą, truputį sniego.
Saulė teka 7:18, leidžiasi 4:34.

Midwest Inter-
Library Center
5721 Cottage Grove Ave.
CHICAGO, ILL.
CENT 1

NAUJENOS

LITHUANIAN DAILY NEWS

MIDWEST
INTER-LIBRARY
CENTER
CHICAGO

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJENOS

The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
Phone (CAn) 6-4380

Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XL.

Kaina 5c

Chicago 8, Ill. Pirmadienis, Sausio-January 5 d., 1953

Price 5c

No. 3

KONGRESAS SVARSTYS MOKESČIU MAŽINIMA

JANKIŲ "AMERIKA" ESANTI EUROPA

JAV pareigūnai apsistatę tarnais - tarnaitėmis; paprasta stenografistė gaunanti \$6,000

WASHINGTONAS, D. C. — Demokratų senatorius Olin Johnson iš S. Dakotos, grįžęs iš studijų kelionės po Amerikos karines bazes Europoje ir šiaurės Afrikoje, pareiškė savo pasipiktinimą amerikiečių išlaidumu ir ištaigingumu, apmokamu mokesčių mokėtojų pinigais.

Senatorius reikalauja Amerikos tarnautojų štabą, susidedantį iš 250,000 žmonių, per pusę sumažinti. Ir po to dar ne visi turėsį pakankamai darbo.

Jankiai gyvena prabangoj

Johnson, vadovavęs Kongreso tyrinėjimo komitetui, sako, komiteto nariai buvo nustebinti amerikiečių algomis ir prabangiu gyvenimu Europoje ir š. Afrikoje. Jie užtikė federalinių darbininkų, gyvenančių ištaingiuose butuose arba namuose, su trim, keturiais tarnais — tarnaitėmis. Net ir vidutiniška stenografė, kuri tenai gauna per metus \$6,000, turinti savo tarnaitę (Europoje vidutinis valdininkas uždirba \$1,500-2,000).

Valdininkų mylimosios taip pat tarnautojų sąrašuose

Komitetas konstatavęs, kad kai kurie Amerikos pareigūnai yra įtraukę savo vietines mylimasias į tarnautojų sąrašus stenografėmis, raštininkėmis arba sekretorėmis.

Kraustantis iš vienos valstybės į naują paskyrimą kitą valstybę, pareigūnai pasiima su savim savo mylimasias ir "suranda" joms lengvai darbą naujojo tarnyboje.

Niekas nenori grįžti namo

Kongreso tyrinėtojai neužtikę nė vieno tarnautojo, kuris būtų pasiilgęs Amerikos ir norėtų grįžti namo. Jie užtikė tarnautojų, kurių darbai buvo baigti prieš pusmetį, bet jie vis dar buvo tarnautojų sąrašuose ir gavo algas.

Jie susekė ir tokių atsitikimų, kad tarnautojai gaudavo išstius mėnesius atlyginimą prieš pradėdami savo darbą, visai nežinodami, kokį darbą jie dirbs ir kas yra jų viršininkai.

Komunistai

piketuoja Baltuosius

Rūmus

Reikalauja atsaukti mirties bausmę nuteistiems šnipams

WASHINGTON, D. C. — Nuo pereinio šeštadienio Baltuosius Rūmus piketuoja žmonės, pasivadinę atstovais "tautinio komiteto, ieškančio teisybės Rosenbergo byloje".

Tai yra Amerikos komunistų tujanys gaivalai, kurie laiko JAV teismo sprendimą atominiams šnipams Julijui Rosenbergui ir jo žmonai Ethel ne teisėtą. "Komitetas" nekovoja prieš mirties bausmės pašalinimą aplamai. Jam tik rūpi sovietų šnipų išgelbėjimas iš elektros kėdės.

Baltųjų Rūmų atstovas pranešė, kad prez. Trumanas dar negavo nuteistųjų pasigailėjimo prašymų. Fed. teisėjui Kaufman atsisakius persvarstyti bylą, nuteistuosius iš mirties gali išgelbėti tik JAV prezidentas.

"Ofenzyvos" dieną Korėjoje ramu

KOMUNISTAI NEISPILDĖ SAVO PAŽADŲ — PULTI

SEOUL. — Pereitas sekmadienis Korėjos fronte buvo viena iš ramiųjų dienų. Kalėdų švenčių proga komunistai buvo išvystę plačią propagandą JT karių moralei susilpninti, tarp kita žadėdami sekmadienį pradėti stiprią ofenzyvą pirmąjį sausio sekmadienį.

Kiek gyvesnė buvo aviacijos veikla, ir tik amerikiečių. Sunaikėji ir vidutiniai bombonešiai skrido bombarduoti komunistų užnugarį, kartu siekiant išvalyti priešų judėjimą, tačiau ir užfrontė nesimatyti ženklių apie pasirošimą staigiai visuotinei atakai prieš JT sąjungininkų linijas.

Lenkai reikalauja JV Kongresą kelti SSSR Katyno bylą

WASHINGTONAS. — Amerikos lenkų išeivijos centrinės organizacijos rimtai ruošiasi pareikšti JAV Kongresą, kad jis per Jungtinių Tautų Organizaciją pareikalautų Katyno žudynių bylą perduoti Tarptautiniam Tribunalui.

Ivairiuose Amerikos miestuose, kur gyvenama lenkų, bus daromi vieši pranešimai apie buvusias Katyno žudynes ir bus rodomi du Katyno žudynių filmai, vienas pagamintas vokiečių, antras pagamintas SSSR propagandos sumetimais prieš vokiečius. Filmus dabar turi įsigiję lenkai.

Tų pranešimų ir parodymų tikslas išjudinti ir sudominti plačiąją Amerikos visuomenę Katyno žudynėmis ir tais susirinkimų nutarimais kreiptis į Amerikos įtakingus politikus, kad Katyno byla būtų perduota svarstyti Jungtinių Tautų Organizacijai, norint ją iškelti tarptautiniame teisme.

Nušovė tėvą, nuėjo miegoti

CHICAGA. — Policija suėmė bemiegantį po Naujų metų sutikimo baltiaus Fred Langer, 22 metų, kuris, prieš eidamas gulėti, susiginėjus su savo tėvu Joseph Langer, 69 metų, ir jį nušovė 9 šūviais.

Policijai žudikas aiškinosi, kad jis "nemėgęs tėvo".

Žydai nušovė 19 arabų

TEL AVIV, Izraelis. — Armijos atstovas patvirtino, kad perėitą savaitę Izraelio pasienio sargybiniai nušovė 19 arabų, mėginusių slapta įsibrauti į Izraelio teritoriją. Be to 3 buvo sužeisti ir 18 sumirti.

Savaitę anksčiau buvę nušauti 10 arabų įsibrovėliai ir 38 sumirti.

Streikuoja New Yorko autobusai. — Michael Quill, transporto darbininkų unijos pareigūnas sveikinasi su vienu soferiu astuonių New Yorko privačių autobusų linijų, kurių tarnautojai nuo sausio 1 vidurnakčio išejo į streiką.

LENKŲ VALSTYBINIS MONOPOLIS VERČIASI SPIRITO KONTRABANDA

Suomijos pakraščiuose pagautas motorlaivis su 3,300 butelių alkoholio slapta prekybai

HELSINKIS, Suomija. — Komunistų kraštai pagal Kominfo plano yra įsijungę į tarptautinę ginklų, narkotikų, o taip pat į spirito kontrabandą.

Ši nelegalioji prekyba nėra privačios iniciatyvos, bet komunistinių vyriausybių rankose.

Šiomis dienomis Suomijos muitinės sargybiniai pagavo vieną Lenkijos kuterį su dideliu kroviniu spiritu, skirtu slapta prekybai Suomijoje. Kutery buvo rasta 3,300 buteliai 96° spirito.

Suomija yra likusi vienintelė Pabaltijio valstybė, neįjungta į sovietinių respublikų "šeimą", kurioje Lenkijos valstybinis monopolis gali išmugeliuoti didelius kiekius savos gamybos ir užsirdyti užsienio valiutos.

Suomijoj veikia pusiau prohibicinė sistema, panašiai kaip ir Švedijoje. Svaiginamųjų gėrų galima pirkti tik nustatytą kiekį ir be to už labai aukštą kainą. Pasinaudodami ta proga, komunistinės Lenkijos valdovai, panašiai kaip privatūs šmugelninkai, siunčia savo laivus su kontrabandiniais gėrais.

Izraelis steigias getus arabam, rašo Maskvos laikraštis

Žydai einą Hitlerio keliu

MASKVA. — SSSR švietimo ministerijos laikraštis, nuduodamas draugiškumą arabams, piktais žodžiais atsiliepė apie naująją žydų valstybę Izraelį.

Laikraštis tarp kita tvirtina, kad Izraelis buvo pristeigtas getų arabams, kaip tai darė Hitleris Lenkijos žydams.

Vienas didžiųjų getų, žydų įsteigtų arabams, esąs senajame mieste Nazarete, kuris pavestas valdyti karščiakams. Laikraštis ieško ryšio tarp "isteriškojo zionizmo" ir Jungtinių Valstybių ir "suranda", išvedamas, kad Izraelio getų įsteigimui arabams priklauso Amerikos rasistinė politika. Izraelio bosai pardavę savo kraštą Amerikos imperialistams ir dabar paklusniai vykda jų valią.

TRUMPAI IŠ VISUR

Pabėgo čekių šachmatistas

LIUCERN, Šveicarija. — Čekas Kottner, 42 m., čekoslovakijos šachmatų meistras, paprašė Šveicariją, kad jį priklaustų kaip politinį pabėgėlį. Jis atsisakė grįžti į komunistinę Čekoslovakiją, atsiųstas į pasaulinį turnyrą.

Ispanija nori patekti į JT

MADRIDAS, Ispanija. — Visi laikraščiai su pasitenkinimu komentuoja Pietų Amerikos valstybių pastangas praskinti Ispanijai kelią į Jungtinių Tautų Organizaciją. Bet kol SSSR turi veto teisę, Ispanijai nėra villties pasidaryti JT nariu.

Pabėgo 2 naciai žudikai

OSLO. — Norvegijos vyriausybė kreipėsi į V. Vokietiją, prašydama padėti surasti pabėgusius du karo kriminalistus, norvegų patriotų žudikus ir kankintojus, Karl Morio, 44 m., ir Josef Steuffert, 47 m., Jiedu buvo nuteisti kalėti iki gyvos galvos.

SSSR nepaleidžia 2 jankių

BERLYNAS. — Gen. Manton Eddy, JAV armijos vadas V. Vokietijoje, pareikalavo iš naujo sovietų okupacinės armijos viršininką gen. Čuikovą nedelsiant paleisti du Amerikos karo policijos puskarininkus. Jie buvo sovietų kareivių pagrobti prie rytinio sektoriaus sienos prieš 5 savaites.

Moterų kova su Mau-Mau

NAIROBI. — 6 Kenijos teroristai, priklausę Mau-Mau organizacijai, įsiveržė į farmą, kurioje gyvena dvi baltosios moterys. Jos nušovė 3 teroristus, tarp jų savo vyrą ir patarnautoją. Kiti išbėgiojo.

Žuvo 29 korejiečiai

SEOUL. — Nuėjus amerikiečių prekiniam traukiniui nuo bėgių, užsimušė 29 pietiniai korejiečiai ir 41 sunkiai sužeidė. Traukinys nuėjo nuo bėgių, einant per tiltą prie Iwono.

Nepasisekęs perversmas diktatūrinė Kolumbijoj

BOGOTA, Kolumbija. — Vyriausybė praneša, kad priešvalstybinis (priešdiktatūrinis?) elementas Naujų Metų proga bandė užimti ginklų sandėlius Palanqueroje, bet planas nepavyko.

Perversmininkai tikėję užklupti sandėlių sargybas šventės nuotaiško, bet jie apsiriko. Įvyko susišaudymas, kurio metu 25 maištininkai ir 6 sargybiniai žuvo.

Maskvos propagandistas mušas ir krūtine

MASKVA. — Pravda, komunistų partijos vyriausias organas, išspausdino buvusio CK taretinio žurnalo Bolševik redaktoriaus Fedosejevo laišką. Jame jis prisipažįsta prie užmestų jam toj pačioj Pravdoj kaltinimų, kad jis nesimokęs ir neapgailejęs klaidų, rašydamas apie "socializmo politinę ekonomiją".

Fedosejevą išplūdo Michail Suslov, vienas iš pačių Stalino artimiausiųjų.

RESPUBLIKONAI PERIMA VADŽIAS

Ruošiamasi gen. Eisenhowerio inauguracijai

WASHINGTONAS, D. C. — Savaitės pabaigoj susirinkęs naujasis, 83-čias Kongresas, perėmė iš demokratų vadovavimą ir nutarė susirinkti šį antradienį.

ŠVEDAI PRAŠO SSSR GRAŽINTI JŲ DIPLOMATĄ

R. WALLENBERG TURIS BUTI SOVIETŲ KALĖJIME

STOCKHOLMAS. — Įteikdama naują notą, Švedijos vyriausybė pagyvino savo pastangas "surasti" jos diplomata Raoul Wallenbergą, kurį raudonoji armija paėmė į savo globą 1945 metais Vengrijoje.

Sovietų Sąjunga iš pradžių patvirtino, kad Wallenbergas yra jų žinioj, vėliau ėmė neigti, ką nors apie jį žinanti. Tačiau švedai yra įsitikinę, kad Wallenbergas yra gyvas ir laikomas kuriame nors kalėjime.

Wallenbergas, švedų pasiuntinybės sekretorius Budapeste, dingo, raudonajai armijai įsiveržus į Vengriją, baigiantis pasauliniam karui. Išdavinėdamas švedų Raudonojo Kryžiaus pasus, jis sudarė sąlygas išvažiuoti iš Vengrijos tūkstančiams persekiotų žydų ir antinacistų.

Praneša apie maištą komunistų Kinijoje

HONG KONGAS. — Kinų nacionalistų laikraštis Wah Kiu Po gavęs žinių iš komunistinės Kinijos apie įvykusį kareivių dalinio maištą gruodžio 22 d.

Maištas įvykęs Tachin saloj. Pietinės Kinijos pakraštį. 60-to saugumo pulko vienas batalijonas, vadovaujamas paties batalijono vado, atkreipęs ginklus prieš komunistų kareivius.

Apie nuostolius nepranešama. Maištininkai po to prasiimušę pro vyriausybei ištikimus dalinius ir prisijungę prie Chiango partizanų.

Truman prašo sumažinti Eisenhoweriui mokesčius

WASHINGTONAS, D. C. — Prez. Trumanas pasiūlė Kongresui priimti iki sausio 20 d. nutarimą, pagal kurį būtų sumažinami mokesčiai nuo JAV prezidento, viceprezidento ir Atstovų rūmų kalbėtojo algų.

Pagal konstituciją, Kongresas negali nei padidinti, nei sumažinti prezidentui atlyginimą, kol jis yra pareigose. Bet prezidentas gali pasirūpinti, kad Kongresas persvarstytų atlyginimą savo įpėdiniui. Eisenhoweriui per 4 prezidentavimo metus susidarytų \$39,000 daugiau, negu gavo Trumanas.

Mokslininkas suradęs beždžionžmogio kaulus

LONDONAS. — Dr. John T. Robinson, Pietų Afrikos paleontologas, tvirtina britų mokslų žurnale Nature, kad jo neseniai iškasti kaulai priklauso tarpiniam gyviui tarp beždžionžmogio ir tikro žmogaus (telanthropus capensis).

Radinius buvo užtiktas apie 20 mylių nuo Johannesburgo, Transvaly.

Vienas iš pirmųjų įstatymo projektų, įteiktų svarstyti naujam Kongresui, buvo darbo pajamų mokesčių sumažinimas. Respublikonų atstovas iš New Yorko Reed pasiūlė Kongresui sumažinti asmens mokesčius nuo ateinančio liepos mėn. 5.5%.

Šiuo žygiu respublikonai nori parodyti rinkėjams, kad jie laikosi duotų pasižadėjimų mažinti mokesčius, kas yra įmanoma tik sumažinus vyriausybės išlaidas. Trumanas kelis kartus įspėjo, kad gynybos ir užsienio sąjungininkų paramos mažinimas reikštų Amerikos saugumui didelį pavojų komunistinės gresmės akivaizdoje.

Vietoj Rayburn — Martin

Ilgametis Atstovų rūmų kalbėtojas Rayburn perdavė pirmininkaujancio plaktuką naujam kalbėtojui respublikonui Martinui.

Savo pareiškime Martin pasitebėjo, kad nuo sausio 20 dienos, pradėjus prezidento pareigas eiti gen. Eisenhoweriui, bus sudaryti glaudaus bendradarbiavimo pagrindai tarp respublikonų vykdomosios ir įstatymų leidžiamos institucijos (Baltųjų rūmų ir Kongreso).

Barkley prisaikdino senatorius

Pasiginėjus dėl kelių senatorių tinkamumo, senasis viceprezidentas Barkley prisaikdino 16 naujų ir 20 perrinktų senatorių. Dalis demokratų, kėlusiu protestą dėl sen. McCarthy tinkamumo, neberodė priešinimosi, kai Barkley po prisaikdinimo paspaudė jam ranką.

Daugumos vadui Taftui teks antradienį vadovauti opioms diskusijoms dėl pakeitimų nuostatų, liečiančių diskusijų laiko aprėžimą. Demokratai reikalauja, kad nutraukti "įsmaiginusį" (paprastai, norint užvilinti ar sutrūdyti nepalaukaus įstatymo priėmimą) turi pakakti paprastos balsų daugumos (49), vietoj dabar reikalaujamos dviejų trečdalių daugumos.

Berija 6-toj vietoj

Anksčiau laikė Stalino įpėdiniu

NEW YORK. — N. Y. Times bendradarbis Harry Schwartz tikina, kad Stalinas mažiau bemėgsta policijos ministerį L. Beriją, apie kurį anksčiau buvo kalbama kaip aipe vieną iš trijų Stalino įpėdinių (greta Molotovo ir Malenkovo).

Berija dabar sovietų hierarchijoj užima 6-tą vietą. Tas matyti iš šių sovietinių ceremonijų: SSSR komunistų partijos suvažiavimo proga. Pravda rašė politbiuro narius tokia tvarka: Stalinas, Molotovas, Malenkovas, Vorosilovas, Bulganinas ir po jo Berija.

Švenčiant spalio revoliucijos 35-tas sukaktuves, Kremliaus vadu reklaminiai portretai buvo iškabinti taip pat tokia tvarka, kad pirmas po Stalino kabojo Molotovas, po jo Malenkovas, o Berija — vėl 6-toj vietoj.

AŠ KALBĖJAU SI SU SUSMARU

Vikresni korespondentai — atgal ir dairėsi į spaustuvės ma-
jau ir nepavejami. Net keli rašė,
kad 1952 metų gruodžio mėnesio
20 dienos apibėrėmė „Naujie-
nų“ štabo buveinės antrasis
aukštas, kambariai ir prieškam-
bariai, anot vieno paklydusių
žmogysčių vadovo, buvo toji vi-
someninės minties kalvė, kurio-
je plakė mūsų gyvybinis pul-
sas...

Bet kai tas „žmūnių su plunk-
nom“ spiečius nusileido į pir-
majį aukštą ir savo rašomajom
plunksnom pradėjo žvanginti
lėkštes, stiklus ir mažus stikle-
lius, tai tas gyvybinis pulsas
dar smarkiau „plakė“ ir nuotaika
buvo panaši į pašalpinės drau-
gijos susirinkimo pabaigą, kai
nariams ir atsilankiusių spau-
dos atstovų garbei atkėmamos
sodės bonkutes...

Pirmiausia pasveikinau Oną
Sudeikienę. Ji tą vakarą repre-
zentavo bent kelias Onas, Nau-
jienų korespondentes. Gerai, kad
moterys rašo, o ne vien tik plau-
kus garbanoja.

Maišatyje buvo ir Susmaras,
tas pats, kurs Romos gaisrą ap-
rašė. Ne naujiena, kad buvo, jis
ir pats skaitytojams prisipaži-
no, ir vyrai ir moterys grūdosi
prie jo, sveikino už įgimtą dai-
lų rašto gyslelę, už raitelį be
galvos iš Clevelando ir už kitką.
Lyg vėžys traukėsi Susmaras

VINCENTA
PETRUŠONIS

TAVERN

Degtinė, vynas, alus,
užkandžiai ir maistas
patarnavimas malonius

111th ir Kean Avenue
PALOS PARK, ILL.

Lietuvių Krautuvė didelis pasirinkimas

Baldai, šaldytuvai, pečiai,
skalbiamos mašinos,
lovos, matrasai, kilimai,
radio, televizijos setai,
baldai vaikams.

ZEMOS KAINOS
LENGVI ISKOKĖJIMAI
TUOJAU PRISTATOMA

Baldai pagal užsakymą

ROOSEVELT FURNITURE CO., INC.

2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

APDRAUSTOS
SUTAUPOS
UŽDIRBA...

3 1/2 %

PEREITAS
METINIS
UŽDARBIS

Hawthorne Savings and Loan Association

Kiekvieną savaitę apdrausta iki \$10,000. Taupykite pastu.
Pinigai gauti prieš 10-tą dieną mėnesio nesą uždarbi nuo 1-mės.

301 S. HAWTHORNE BOULEVARD
Hawthorne (L. A. County), Calif. Dept. L

Prisistūčius čekį arba money order'į už \$25 ar daugiau pradedėjimui
taupymo sąskaitos mano vardu:

Vardas _____ Valst. _____
Adresas _____
Miestas _____

Diena Ateis - Būsi Linksma Sutaupęs

Taigi pradėk taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje.

BRIGHTON SAVINGS moka 3% pelno

Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki \$10,000.00

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.

1071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.

Telefonas: LAfayette 3-8248

CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:

Pirmadi., Antradi., Penktadi. ir šeštadi. 9:00 ryte iki 4:30 po pietų.
Trečiadi. 9:00 ryte iki 12 v. diena. Ketvirt. 9:00 ryte iki 8:00 vak.

pinas ir parodytas amerikoni-
nėjimas...

—Kur tas amerikoniėjimas?—
nesupratęs paklausiau.

—Ar aklas esi! Ir Eisenho-
weris, ir Stevensonas, ir kiti
amerikonai, ir aukštybes bekylan-
tieji, juk dažnai visuomenei pa-
skelbia savo pajamas...

—Bet palauk, mielasai, — per-
traukiau. Jie skelbia tik paja-
mas, Tamulaitis paskelbė vien-
tik išlaidas...

—Vistiek amerikoniėjimas,
nors ir ne iš to galo. — tvirtino
Romas gaisro autorius. — Čia
tik amerikonių sekimas... Pa-
vojingas, kaip ir „kamikių“ skai-
tymas.

Dar norėjau paklausti, ką ma-
no, gal nujaučia ar spėja, apie
kurį, o svarbiausia kuriame laik-
rašty, S. Tamulaitis pasiilsėjęs
vėl prabilo. Bet, matyt, mano
pokalbininkas suprato, kad dar
noriu įjį varginti, metęs links-
mą žvilgsnį, atsakė man nespė-
jus nė klausimo pasakyti.

—Tu, Brauktukas, pratęs prie
žmonių kabinėtis, gali pats pa-
sisklausti, jei dar tau kas neiš-
ku...

—Atsiprašau! — vos išta-
riau, nes pajutau kartumėlį...

—Jei būčiau kablukas, tai ga-
lėtum sakyti, kad kabinėjuos.
Brauktukas tik pabraukia. Ką
darysi, jei kartais, ir kilniau-
siems, didžiausiems norams
esant, kuriam nors veikėjui ar
rašėjui prastoji pusė išsina į
viršų... O jei kas pyksta, kal-
tas gal ir buvo. Apsilaužau ir aš,
jei ir man kas nors, lyg vilio-
jamai kaimo mergai bernas su
silkės uodega, panosėn brukste-
lėja...

Nesileidžiant į ginčus, kad tas
nuotaikingas vakaro bendradar-
biaujimas tikrai neapkarstų, ne-
betykojam daugiau reportažui ži-
nių, nebegaishau nei savo, nei
kolegos brangaus laiko, ypač,
kad bonky, valgių ir gražių še-
imininkių ir šiaip dainuot nusi-
tekusių moterų buvo daugybė.
Pasikeitėva su Julium adresu ir
susitarėva susitikti: jis apra-
šys, kaip aš save, pagerbiau per
mano vardines, o aš jam atsily-
ginsiu tuo pačiu. Taip bus ge-
riau, nes, kaip matome, tūli iš
tremities atvykę dypeliai vargs-
ta, tykoja bene seni geri dėdės
surengs kokią „parę“, o jau į
laikraštį ir pats „jubiliatas“
korespondenciją sumes. Kai kam
naujai atvykusių raštų lengviau,
negu dolerį iš kišenės išimti.

O kai Susmarą sutiksiu, tai
tikrai jį paklausiu, kodėl ir jam
išėjo atbulai. (Jis Naujienose
rašė, jog j korespondentų susi-
rinkimą įeidamas, o ne išeidamas
gulė šaligatvyje...).

—Brauktukas

Nereikalingas susirūpinimas

Žodelis Utenos Klubui

Ivykęs Utenos Klubu narių su-
sirinkimas gruodžio 9 d. patvir-
tino mano teigimą, kad natriu
tarpe esama išraudusių, reiškia,
žinios buvo tikros. Balsuojant,
kam duoti pasveikinimą — ar
„Naujienoms“ ar „Vilniai“ —
atsirado net devyntas raudonų
rankų, kurias pakėlė į viršų už
neabejotiną Maskvos politikus
užtarėją „Vilni“. „Vilni“ pasvi-
kinti pasiūlė ponia Dantienę, tuo
pačiu ji labai pažemino „Vil-
nies“ vardą, nes „Vilnies“ šali-
ninkams žiemos šventės smėti-
mos. Ją reikėjo lapkričio mėn.
pasveikinti su bolševikiška per-
gale rusų žemėje. Bet bendrai
esu labai dėkingas poniai Dan-
tieniei, kad ji savo pasiūlymu
sveikinti „Vilni“ sudarė gražią
ir viešą progą parodyti, kad
Utenos pastogėje esama išrau-
dusių.

Na, susirinkimas neapsiėjo be
šposų krėtimo, kaip pavyzdžiui,
komisijos išrinkimas korespon-
dento „išaiskinimui“.

Mieli išsiskiniai, tik dėl nelen-
tai susidėjusių mano aplinky-
bių, negalėjau ateiti į jūsų na-
rių susirinkimą. Būkit tikri, kad
bet kuria proga būsiu jūsų tar-

pe, tuomet turėsite galimybę
tą, kaip kam nelemta, korespon-
dentą savo akimis pamatyti. O
iki mano atsilankymo į jūsų na-
rių susirinkimą, patariu išrink-
tajai komisijai, susidedančiai iš
M. Petrausko, I. Jusevičiaus ir
K. Kundroto, išaiškinti, kiek na-
rių tarpe turima išraudusių ir
paraudusių. Štai Floridoje vei-
kiąs vienas lietuvių klubas jau
išrinko iš savo narių tarpo tri-
jų komisiją išaiškinti savo tar-
pe esamiems raudoniesiems, no-
rėdamas nuo jų galutinai atsi-
palaiduoti, kad jie savo dalyva-
viu klube nariais neterštų jo
vardą ir nesukeltų jokių įtari-
mų.

O gal... gal bolševikų vartoja-
mu būdu norėta tos komisijos
šrinkimu „įbauginti“ korespon-
dentą? Tikrai bergždžias dar-
bas. Aš, kaip korespondentas,
buvau aiškinamas caro laikais
caro žandarų, bolševikų okupu-
tų ir vokiečių okupantų.

Koresp.

Žemėlapis

NAUJENOSE galima gauti
pats naujusias, 1952 metų lai-
dos, žemėlapis automobilistams.
Jame yra visi Jungtinių Ame-
rikos Valstybių, Kanados ir
Meksikos keliai. Žemėlapis kai-
na — \$1.50.

Žemėlapi NAUJENOS pasiū-
paštu, kai gaus \$1.75 čekį arba
Money Orderį.

NAUJENOSE taip pat gali-
ma gauti patį naujausį Chica-
gos planą. Jo kaina 50 centų.
Persiunčiant paštu kainuoja
60c.

Cekius arba Money Orderius
paštykit į šiuos kitus adresu:

NAUJENOS
1739 So. Halsted Street
Chicago 8, Illinois

JONAS BALIS,
Gyveno 3222 So. Wallace St.
Mirė 1953 m. sausio 2 d.
7:20 val. vakarė, sulaukęs tu-
se amžiaus. Gimė Lietuvoje,
Laižuvoje valsčiuje, Purpliu
vienkiemy. Amerikoje įgyve-
no 45 metus.

Paliko našlė: žmona Mag-
dalena, pagali tėvus Balytė-
duktė Bernice, žmonas Juozap-
as Bekin, anūkai Juozapas ir
Judy, seserų — dukters Pru-
dencija Rachunas ir Magdale-
na Krauchunas ir jų šeimos;
brolėnė Barbara Pocius, jos
vyras Stanislovas; brolio vai-
kas Dominikas Balis; Lietu-
voj liko brolis ir dvi seserys,
ir daug kitų giminių, draugų
ir pažįstamų.

Priklauzė Teisybės Mylėto-
jų Draugijai.
Kūnas pašarvotas Jurgio F.
Rudmino koplyčioje, 3319 So.
Litanica Ave. Trečiadienį,
sausio 7 d., 8:30 val. ryto bus
lydimas iš koplyčios į Sv. Jur-
gio parapi. bažnyčia, o po ge-
dulingų pamaldų bus laidoja-
mas Sv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Jono Balio gim-
inės, draugai ir pažįstami nuo-
sirdžiai kviečiami dalyvauti
liadotuvėse ir suteikti jam
paskutinį patarnavimą ir atsi-
sveikinimą.

Nuliūdė lieka: žmona, Duk-
tė, Zentas, Anūkai, Broliai,
Seserys, kiti Giminės.

Laid. Direkt. Jurgis F. Rud-
minas, tel. Yards 7-1138-9.

ALENA SHIMKUS
(PAGAL TĖVUS LIUBECKAITĖ)
Gyveno 4222 South Richmond St.

Mirė 1953 m. sausio 2 d., 2:00 val. popiet, sulaukusi 43 metų am-
žiaus. Gimusi Šiauliu apskrity, Žagarės parapi., Gaudikių kaime.
Amerikoje išgyveno 24 metus.

Paliko našlė: mylimas vyras Antanas; sesuo Suzanna Geis-
tarienė, jos vyras Stanley ir jų šeima; pusseserė Ona Sabel, jos
vyras Frank ir jų šeima; gimnaitis Jonas Šilingas ir šeima ir
Vincentas Juozapavičius ir šeima; kiti giminės ir draugai; Lietu-
voje liko brolis Julijonas Linberskis ir jo šeima.

Priklauzė SLA 109 kp. ir Darlus-Girėnas Legion Post 271 Wo-
wens' Auxiliary.

Kūnas pašarvotas Julijaus Liulevičiaus kopl., 4348 So. California
Avenue.

Antradienį, sausio 6 d. 9:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į
Nekalto Prasiidėjimo Pan. Sv. parapi. bažnyčia, o po gedulingų pa-
maldų bus palydėta į kapines.

Visi a. a. Alenos Shimkus giminės, draugai ir pažįstami nuo-
sirdžiai kviečiami dalyvauti liadotuvėse ir suteikti jai paskutinį
patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdė lieka:
Vyras, Sesuo, Brolis, Pusseserė, kiti Giminės ir Draugai.
Laid. Direkt. Julius Liulevičius, Tel. LAfayette 3-3572.

Mirė Elena Šimkus (Liubeckaitė)

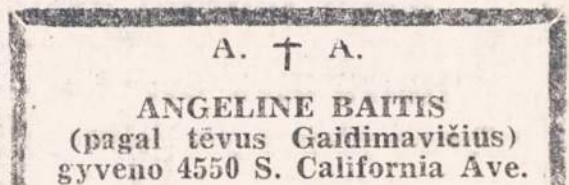
Po sunkios ir ilgios ligos jos
gyvybė užgeso lygiai 2-ą ra-
vandą po pietų sausio mėn. 2-ą
dieną, jų namuose, 4222 So.
Richmond St.

Velionė buvo gimusi ir augu-
si Lietuvoje, Žagarės parapijoje,
Gaudikių kaime. Amerikoje iš-
gyveno 24 metus. Buvo sulau-
kus 43 metus amžiaus. Paliko
gimilame liūdesyje vyrą Antaną,
seserį Zuzaną Gestarienę ir daug
kitų artimų giminių ir draugų,
kaip čia, taip ir Lietuvoje. A. A.
velionė buvo veikli narė Dariaus
Girėno American Legion Auxili-
ary Post Nr. 271, kur yra daug
pasidarbavusių visokioje veikloje.
Priklauzė prie SLA 109-tos kuopos
ir buvo josios valdybos narė
per daugelį metų. Ji buvo la-
bai malonaus būdo, draugiška ir
veikli.

Vyras ir sesuo mano, kad prieš
porą metų, kada blogos valios
žmonės paleido nepagrįstų
šmeižtų, velionė pasikeitė ir li-
ko nebe ta: jos linksmumas
dingo, dažnai verkdamas ir šali-
nos nuo visuomeniškos veiklos.
Tuo jos sveikata griuvo ir nuo
praeito balandžio mėnesio įvai-
rūs gydytojai įvairiose ligoninė-
se su visom pastangom nepage-
rino jos sveikatos. Sunki ir il-
ga liga nugalėjo jos gyvastį ir
ta draugiška ir maloni lietuvai-
tė atsiskyrė nuo savųjų ir drau-
gų, kurie ją gerbė ir mylėjo.

Velionės liadotuvės įvyks an-
tradienį, sausio 6-tą dieną. Iš
Liulevičiaus koplyčios į Nekal-
to Prasiidėjimo Pancelės Šven-
čiausios Bažnyčią, iš ten į am-
žiną poilsio vietą.

Raminkis, Antanai ir Sesuo,
mes žinome tą skaudų smūgį ir
giliai atjaučiame. Legionierius

ANGELINA BAITIS
(pagal tėvus Gaidimavičius)
gyveno 4550 S. California Ave.

Mirė 1953 m. sausio 1 dieną,
po pietų, sulaukusi 34 metų
amžiaus. Gimusi Chicago, Ill.
Paliko našlė: vyras Kazi-
mieras, 2 sūnūs: Kazimieras ir
Kenneth; 2 dukters: Sandra
ir Sharon; motina Ona Gaidi-
mavičienė, 3 broliai: Alo, Al-
fonse, brolėnė Bernice; 2 seser-
ys: Frances Metzl, švogeris
Juozapas; Helen Roebek, švo-
geris Jurgis ir jų šeima; uoš-
vienė Barbara Liulevičaitis, švo-
gerka Bernice Lengvenas ir
švogeris Petras, dėdė Jonas
Schultz ir jo dukta Barbara
Shevokas; teta Julija Pakalnis
ir jos vyras Petras; švogeris
Antanas Vaitis ir jo šeima;
kiti giminės, draugai bei pa-
žįstamieji.

Kūnas pašarvotas Ant. M.
Phillips koplyčioje, 3307 So.
Litanica Ave.

Antradienį sausio 6 dieną,
8:30 val. ryto bus lydimas iš
koplyčios į Sv. Jurgio parapi-
jos bažnyčia, o po gedulingų pa-
maldų bus laidojama Švento
Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Angelinė Baitis
giminės, draugai ir pažįstami
nuosirdžiai kviečiami dalyvau-
ti liadotuvėse ir suteikti jai
paskutinį patarnavimą ir atsi-
sveikinimą. Nuliūdė lieka:
Vyras, Sūnūs, Dukters,
Motina, Broliai, Seserys,
Brolėnės, švogeriai, Uoš-
vienė, Dėdė, Teta ir Gim.
Laid. direkt. A. M. Phillips.
Tel.: Yards 7-3401.

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo ar liūdesio valandoje
Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Rei-
kale pašaukite: atvyksim į jūsų na-
mą su vainiku paveikslais išsirinkti.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
Forthmouth 7-9020

URBA
Gėlės Mylintiems,
Vestuvėms, Ban-
ketams, Laidotu-
vėms, Papuoši-
mams.
GELININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5890 arba LA 3-5870

LOVEIKIS
Siunčiam Gėles
Telegramu i
Visas Pasaulio
Dalis
KVIETKININKAS
Gėles Vestuvėms, Banketams
ir Pagrabams.
3316 S. Halsted St. Yards 7-7308

GUŽAUSKU
BEVERLY HILLS GELINYČIA
Gražiausios gėlės dėl vestuvių,
banketų, liadotuvėms ir dėl kitų
visokių papuošimų.
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

LIUDĖSIO VALANDOJ
Saukite
MAŽEIK & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned Chapel and
REpublic 7-8600-8601 Parking Facilities.
Tiesa, kurie gyvena kitose miesto dalyse rasime koplyčią arčiau jūsų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILL.
TELEFONAI:
GRovehill 6-0142 • HEEmlock 4-2644 • TOWNhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDIAUSIA LAIDOTUVIŲ ISTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel. Yards 7-1741 ir Bishop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas Bishop 7-9719
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.

NARIAI
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone Yards 7-0781
STEPONAS C. LACHAWICZ
2314 W. 23rd PLACE 10756 S. MICHIGAN AVE.
Virginia 7-6672 PULLMAN 5-1270

L. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone Yards 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS-VANCE
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. TEL Yards 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone Yards 7-1911

GARSINKITĖS "NAUJENOSE"

LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĖ

Švenčių ir aš

Kaip ir kiekvienas padorus lietuvis, švenčiau ir aš Lietuvos kariuomenės šventę. Švenčių jį ne vien lapkričio mėn. 23 d.

Jau geras pluoštas metų, klajodamas po pasaulį, kaip anas dykumų keleivis, rytą saulei tekant ir vakare jai nusileidžiant, atsigrežiu į tą pusę, kur Lietuva Mekką, kapas nežinomojo kareivio, žuvusio už Lietuvos laisvę. Kiekvieną tokiu atveju prisimenu karininkus Juozapavičius, kareivius Lukoševičius, Eimucius ir daugelį kitų. Prisimenu Lietuvos mirštantį partizaną, Lietuvos ūkininką, vedantį kariuomeni savo geriausį žirgą; darbininką, įsijungusį į darbą ir pasižventusį dirbti, kad būtų aprūpinta įvairiomis reikmenimis už Lietuvos žmonių laisvę kovojanti kariuomenė.

Nejuočiamis lenkiu galvą prieš žuvusius kovos lauke ir visus, kurie su dideliu pasižventimu jungėsi į kovą už Lietuvos nepriklausomą gyvenimą, kad gyvieji galėtų kurti sau laimę.

Lietuvių tauta, įsijungusi energingai ir Amerikos lietuviams, išsikovojo teisę būti pasaulio tautų šeimoje lygiu nariu ir per Steigiamąjį Seimą, išleisdama konstituciją, pagrįstą demokratiškais dėsniais, kuriais vadovaujasi visos kultūringasis pasaulis, įprasmino Lietuvos kario mirtį ir kitas sudėtas kovoję už nepriklausomybę aukas.

Grupė karių nueina tarnauti vienai partijai

Kai visa tauta, susijungusi į kietą kumštį, apgynė Lietuvos rubežius Vakaruose, šiaurėje ir Rytuose, stabilizavo frontą su lenkais, prijungė Klaipėdos kraštą ir pradėjo kūrybos darbą viduje, grupė karininkų su drusmėta ranka kūrybos darbą, nuedama tarnauti nebe Lietuvai, o atskirai politinei partijai, kurios idealai ir interesai buvo priešingi lietuvių tautai.

Ta partija — tai Smetonos-Voldemaro žmonių ratelis, kuris anksčiau pasivadino "Tautos Pažanga", vėliau "Žemdirbių Sąjunga" ir pagaliau skambiu vardu "Tautininkų Sąjunga".

1918 m. Smetona su savo tautininkais ir vokiečių okupantų pagalba siekė Lietuvai primesti karalių. Kai tas nepasisekė, Smetona, nenorėdamas paleisti iš savo rankų valstybės vairo, buvo priešingas Steigiamajam Seimui sušaukimui, nujausdamas, kad Lietuvos žmonės nerinko ty, kurie atstovauja diktatūrinėms idėjomis ir kurie, būdami Lietuvos dirvonojančių dvarų savininkų atstovais, buvo priešingi žemės reformai.

Lietuvių tauta nežūrėjo; Smetonos partijos skambias iškasas; nepatiko jiems valstybės vairo per rinkimus į steigiamąjį ir kitus seimus. Todėl tautininkai nutarė siekti valdžios perversmu.

Tautininkai susirado karininkų tarpe ir savo idėjų, diktatūros, šalininkų ir tų jaunų bernelių, leitenantų, kuriems visas gyvenimo idealas — "Wein, Weih und gesang" (vynas, moteris ir daina). Tautininkai pažadėjo jiems gerą ir nerūpestingą gyvenimą.

Ir štai 1926 m. gruodžio mėn. 17 d. grupė karininkų nuverčia demokratinę vyriausybę. Suaresčiuoja valstybės prezidentą, tautos veteraną Dr. K. Grinių; areštuoja ministerius su ministru pirmininku M. Sleževičium, kuris buvo sukėlęs visą tautą ir organizavo kariuomenę, kada Lietuvą reikėjo ginti nuo priešų; areštuoja generalinio štabo viršininką, pirmąjį savanorį, pulkininką K. Škirpą, ir valstybės vairą perduoda tautininkams su valdžios ištroškiais Smetona ir Voldemaru prieškai.

Grupė karininkų vykdo tautininkų siekius

Kad tautininkai galėtų saugiai jaustis valdžioje, sukilėliai karininkai šalina iš kariuomenės nepatikimus karininkus; likusius dar pulkuose, bet nepatikimus, apstato šnipais, kad karininkai negalėtų net pajudėti, išvaiko žmonių rinktą seimą, remia uždarinėjimą visuomenės organizacijų ir terorą; vienos iš demokratiškos tvirtovių, "Varpo" B-vės išsprogdinimas, įvykdomas gautu iš kariuomenės sandėlių dinamitu. Sukilėliai karininkai Karo lauko teismais ir įsteigtu Varniuose lietuviškuoju "Sibiru", koncentracijos stovykla, terorizuoja žmones ir remia importuotų fašistinių idėjų įgyvendinimą Lietuvoje. Sukilėliams karininkams mažai garbės tesudaro, kai jie visai nekaltus žmones, veddami mirties sprendimams, vedžiojo gatvėmis, apkaustę geležinėmis grandinėmis, kad pasitęsių už Lietuvos nepriklausomą gyvenimą. Karo lauko teismo sprendimais bent dvidešimt lavonų sukrėvė kaip auką tautininkų partijai, kaip Neroniui padegus Romą, besišypsant "tautos vadui".

Kariai, sulaužydami priesaiką būti ištikimais konstitucijai ir vykdydami vienos partijos siekius, įnešė į kariuomenę politiką, sužlugdė kario moralę ir pakirto tautos pasitikėjimą savom kariškom pajėgom.

"Tauta gali būti rami"

Dažnai gresiant pavojams iš kaimynų, demokratiškos grupių atstovai atkreipdavo Smetonos dėmesį į tuos pavojus ir reikalą konsoliduoti tautą, sudaryti nors mažą, bet kietą kumštį, kaip tai buvo kovos už nepriklausomybę metu. Tačiau Smetona iš viso to tyčiojosi ir pasakydavo: "Tauta gali būti rami. Priešas tik per mano lavoną peržengs!"

Perversmininkai kariai ir tautininkai, pirštu rodydami į Smetoną, tautai rėkdavo: "Ar jūs matote, kokį mes turime tautos vadą? Jis yra gudresnis ir už Aristotelį ir didesnis karvedys už Aleksandrą Didįjį! Ar jūs nematote, kad perversmininkai generolai ir pulkininkai yra karingesni už Napoleoną, o leitenantai už Kutuzovą? Tauta gali būti rami!"

1938 m. lenkai įteikia ultimatumą, reikalaujanti normalių santykių užmezgimo. Ultimatumas priimtas ir normalūs santykiai užmezgti, paliekant lenkams Vilnių. 1939 m. kovo mėn. naciai pareikalauja perleisti Klaipėdos kraštą. Klaipėdos kraštas atiduodamas. 1940 m. Rytų raudonųjų ordos žygiuoja

į Lietuvą. Tautininkų valdžia siūnia prie rubežiaus generolus pasitikti raudonuosius būdelius ne su kardu, bet "su duona ir druska".

Kur dingio tautai minėtai nelaimės momentais sukilėlių karių ir tautininkų partijos tautai primestas "tautos vadas" ir ginkluotųjų pajėgų viršininkas, tas "Aristotelis" ir "Aleksandras Didysis", Smetona? Ar jis žuvo? Juk priešas jau Lietuvoje, o Smetonos lavoną tauta negali surasti. Kur mūsų Napoleonas ir Kutuzovai?.. Jie buvo narsūs kovoję tik su savo tauta?

Lietuvos kariuomenės likimas

Per tryliką metų "narsieji" sukilėliai su tautininkų partijos visais vadais ir vadukais apgaudinėjo lietuvių tautą, kol pagaliau privėdė prie katastrofos ir kariuomenę ir visą tautą.

Per "laurų vainikus", laimėtus kovoję su savo tauta, krašto valdovai nebeatė kas doro aplink. Kai priešas beldėsi į Lietuvos duris, tautininkai vis dar "tebeškojo klumpakojį" ir tebeiškojo "priešų" savo tautoje. O kai priešas peržengė rubežius, ginkluotųjų pajėgų vyriausias vadas Smetona pabėgo aplinkės nežinomybės besiblaškančią Lietuvos kariuomenę.

Įsibrovusi Lietuvon, raudonoji armija mūsų pulkus susėmė, kaip bičių spiečius ir įjungė į raudonąją armiją, išblaškė juos tarp raudonųjų divizijų. Tuoj areštavo daugelį karininkų, puskarininkų ir kareivių. Dalį jų nužudė Lietuvos žemėje, kitus išgabeno vergų darbams ir neišvengiamai mirčiai Sibiro laukuose. Dalis karių, neturėdami kitos išeities, pasidavė gyvenimo likimui, nuplaukė pasroviui su komunistais.

1944 m., bolševikai antrą kartą okupavę Lietuvą, sumobiliavo Lietuvos vyrus ir pasiūnė į frontą kautis su vokiečiais. Pagal iš už geležinės uždangos atėjusias žinias lietuviškos divizijos puolusios ir pačiosios Karaliaučius. Reikia įsivaizduoti ir suprasti kiek lietuvių žuvo ne tik prie Karaliaučiaus, bet ir kitose vietose, o kiek lietuvių karių liko invalidais, kuriais šiandien niekas nesirūpina.

Tik mažai Lietuvos armijos karių daliai pasisekė išsigelbėti. Jie šiandien išsiblaškę po visą laisvąjį pasaulį.

Gruodžio 17-tosios "didvyriai" kariuomenę ir valstybę privėdė prie katastrofos bei šū-

vio. Užuo! apginklavę visą tautą ir pasiūnė pulkus ginti Lietuvą, Lietuvos valdovai pilnus ginklų sandėlius paliko bolševikams.

Ar galėjo būti kitaip?

Kiekviena proga laisvasis pasaulis su pasigėrėjimu prisimena "Dovydo kovą su Galijsu" nepilnai keturių milijonų suomių tautos kovą su raudonąja Rusija.

Kai raudonieji užpuolė suomių mažą tautą, Suomijos valstybės vyrai, vieton "duonos ir druskos", pasiuntė ginkluotus pulkus savo žemę ginti ir įjungė visą tautą į žūtbutinę kovą. Rezultate — Suomija šiandien nepriklausoma.

1918-20 m., vieningai stojusi į kovą, lietuvių tauta apgynė savo valstybę ir nuo raudonųjų ordų ir nuo lenkų. Tad ar nereikėjo ginti Lietuvos ir 1940 m.? Ar ne geriau būtų, kad lietuvis karys būtų kovojęs ir net žuvęs kovos lauke už tautos idealus, o ne beginklis ir apkaustytas geležiniais pančiais vedamas į "katynus", komunistines skerdyklas?

Ar negeriau būtų buvę pasiūsti kovai tą tautos dalį, kuri beprasmiškai žūsta Sibiro laukuose, pūva komunistų kalėjimuose ir šiandien kaip partizanai kovoja ir žūsta beviltiškoj kovoj su Lietuvos budaiais? O jei Lietuvos valdovai būtų buvę tiek išmintingi, kad būtų dėję pastangas apjungti tris Pabaltijo tautas kovai su raudonosios ordos, tai Lietuvos likimas gal būtų pakrypęs visai kitaip. Dargi ir tuo at-

NUO UZSISENĖJUSIŲ, ATVIRŲ SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR OPOS LIŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENU, ATVIRŲ ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai SĖDĖTI ir naktimis miegoti, nes jų užsienėjusių žaizdų niežti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų, atvirų ir skaudžių žaizdų, uždeikite LEGULO Ointment. Jo gydomosios ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos, vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina perstėjimą ligos vadinamos ATHLETIC FOOT, sustabdo džiūvimą odos ir perplėšimą tarpinirčių. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūstančios ir suskilusios odos. Jos yra geros gyduolės nuo visų išviršinių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, peršamų ir niežtinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c., \$1.25 ir \$3.50. Prieke vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse ir Milwaukee, Wisc., arba atsiskaitę money orderį.

LEGULO, 5618 W. Eddy St. Chicago 34, Ill. MUberry 5-3694

Lietuvių Auditorija

3133 So. Halsted St.
Telefonas:
VICTORY 2-6172

KIEKVIENĄ ŠEŠTADIENĮ ŠOKIAI, GROJANT BALIO PAKŠTO ORKESTRUI

Sekmadieniais šokiai apatinėje svetainėje. Įėjimas nemokamas.

4 SALES:

• VESTUVIŠKOS, POBŪVIAMS ir
• SUSIRINKIMAMS
NAUJAI
IŠDEKORUOTA!

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Valdyba ir Direktorai tariame širdingą ačiū visiems mūsų taupytojams ir skolininkams už paramą ir kooperaciją 1952 metų bėgyje. Prašome ir toliau mus remti, patariant draugams pasidėti taupomus pinigus į CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION, kuri jau daugiau negu 28 metai saugiai ir teisingai teikia lietuviams teisingą ir naudingą finansinį patarnavimą.

CHICAGO SAVINGS yra Marquette Parke, vienoje gražiausių Chicago lietuvių kolonijų. Šioje miesto dalyje ji yra viena smarkiausiai augančių taupymo bendrovių. Pas mus visų taupomai pinigai yra pilnai apdrausti iki \$10,000 by an agency of the United States Government. CHICAGO SAVINGS savo taupytojams visada išmoka aukštą dividendą.

Kviečiame atsilankyti ir pamatyti mūsų raštinę, išpuoštą Kalėdų eglutėmis. Mačiusieji tvirtina, jog tai yra viena puikiausiai išpuostų taupymo bendrovių.

Pradedant šeštadienį, gruodžio 20 dieną, veltui bus duodami Porky Pig bankučiai, saldainiai ir kitokios dovanos vaikams, atėjusiems su tėvais. Suaugusieji veltui gaus dovanų, jei atidarys naują sąskaitą.

Mūsų turto yra daugiau negu \$10,300,000.00

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

6234 SOUTH WESTERN AVE.

CHICAGO

PHONE GROVEHILL 6-7575

JOHN PAKEL, President

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA

Valandos: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir penktadieniais nuo 9 iki 4 po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 vak. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 po pietų.

veju, jei Lietuva, arba apjungtos Pabaltės valstybės kariškos jėgos kovą ir būtų pralaimėjusios, Lietuvos reikalai būtų kitokioj padėty. Lietuva nebūtų tapusi tarptautinėj politikos arenoj biznio objektu ir diplomatinė kova už Lietuvos laisvę būtų daug lengvesnė.

Bet Lietuvos valdovai dar ir šiandien tebekartoja: "Tauta gali būti rami..."

Švėskime kariuomenės šventę

Ne visa Lietuvos kariuomenė yra kalta dėl visų nelaimių, patirtų per tryliką metų, ir Lietuvos sužlugimo be kovos. Kalta yra tik karių grupė ir tautininkai, nušalinę tautą nuo savo likimo sprendimo. Didžioji kariuomenės dalis buvo nepolitiškuojanti; tai kariuomenės dalis visos valstybiniai nusistatę politinės partijos ir valstybiniai nusistatę įvairių politinių įsitikinimų piliečiai buvo lygiai brangūs. Didžioji kariuomenės dalis buvo pasiūsi mirti už tautos laisvę, o ne kovoti su savo tauta.

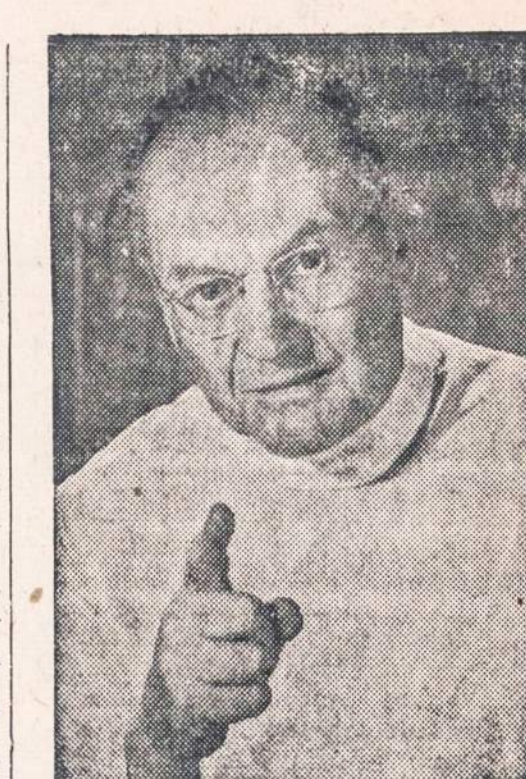
Nekaltinkime visos kariuo-

menės, jei kuris generolas visos savo karininko karjeros didžiausiu nuopelnu laiko gruodžio 17-sios perversmo įvykdytą, arba kitas generolas Pietų Amerikos džunglių vilkų balsu tebestaigia apie reikalą "skandinti Lietuvos seimo rūmų rakutis pačiam Nemuno vidury". Po dvidešimt šešių metų tokie balsai skamba disonansu net pačių 17-tosios gruodžio sukilimo įkvėpėjų stovyklose.

Diktatūros savo amžių atgyveno. Jas ir dabar minime kaip pračities ir nebesugrįžtamą slogutį. Liko dar viena, iš visų diktatūrų pati žiauriausia, kokią bet kada pasaulis yra matęs. Nė vienas neabejojame, kad ir ji bus sutriuškinta. Demokratijos triumfu džiugsis ir atsistačiusi nepriklausoma Lietuva. Bet už šiuos idealus ne vienas lietuvis karys dar turės paguldėti savo galvą.

Lietuvos garbingosios kariuomenės šventė turi būti skiriam kovojusiai, kovojančiai ir turėšančiai ateity kovoti kariuomenei pagerbti.

J. Žemaitis

Kad Jaustumeis Gerai... Atrodytum Gerai... Veiktum Gerai...

Turite būtinai turėti tinkamą žarnų išsistatinimą

Jeigu jaučiatės blogai, esat nervuogi ir kenčiate gėlos skausmus, dujas, išputimą, skilvio sutrikimą, nemalonų kvapą, apatito stoka, miego trukumą, nusilpimą—atsiminkit, kad visa tai gali būti išsąskaita užkietėjimo. Užkietėjimui palengvinti

Dr. Peter Gomozo

pasirodė idealus vaistas. Švelnus ir lengvas tas liuosotojas ir pažadinąs skilvio funkciją tonikas palengvina darbo tingias žarnas ir padeda joms pašalinti uždarančią sukaudotą medžiagą; padeda išvairyti dujas nuo užkietėjimo, suteikia skilviui malonų šilumos jausmą. Ypatinga pasekmė Gomozo yra pagrįsta mokslinė formule, kurią yra įjungta 18 (ne tik viena arba švi) natūralios gydančios žolės, šaknys ir augalai. Slapta formulė yra pagrįsta daugia negu 83 metų bėgyje. Tat greitai atsiekiamam maloniam palengvinimui nuo skausmų iš priežasčių užkietėjimo pirkite Gomozo šiandien savo kaimynystėje, arba išsiųskite užsakymą gauti

SPECIAL "SUSIPAZINIMUI" PASIŪLYMA

11 uncijų butelį tik už \$1.00, išsiunčiamą apmokėtu paštu iki durų.

Išsiųskite to "Specialaus Pasiūlymo" Kuponą — DABAR
□ Įdėta yra \$1.00. Atsiųskite apmokėtu paštu paprastą 11 uncijų butelį GOMOZO.

Pavardė _____
Adresas _____
Paštas _____

Dr. Peter Fahrney & Sons Co.
Dept. 670-52-14
4541-45 N. Ravenswood Avenue,
Chicago 40, Illinois
256 Stanley St., Winnipeg, Man. Canada

Pervežu baldus

Chicagoje ir iš tolimesnių vietų. TURIU ILGĄ PATYRIMĄ

Juozas Naujokaitis

6819 So. Rockwell St.
CHICAGO 29, ILL.
Phone WALbrook 5-9209

ARBATA NUO ŠALČIO

Jeigu gauti šaltį viena po kitam, kenti nesmagumus, skausmus ir nuostolius, paprastas šaltis yra bereikalinga bėda. ALEXANDER DRO ARBATA NUO ŠALČIO yra mišinys šaknių, sėklių, žiedų, žievių ir žolių, ir jeigu tos arbatos kasdieną išsigertume, tai gal nei nežinotume kas šaltis yra, arba tas šaltis būtų lengvesnis perkėst. Ta arbata yra \$2.00 už pokelį ir prisiunčiant į namus. O jeigu nori užsimokėti paštoriumi C. O. D., tai ta pati arbata \$2.30.

ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS

RADIJO VALANDA

Iš Stoties W. G. E. S.
5000 watts—1390 kil.

Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.

Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro

LIETUVIŠKOS VAKARUŠKOS

Tel. HEMlock 4-2413

7121 SO. ROCKWELL ST.

Chicago 29, Illinois

Karo tarnybon išėjusiam draugui kasdien laiško nerašysi, bet tamstos užsakytos NAUJIENOS pasieks jį kiekvieną dieną. Kodėl jam dienraščio neužsakai?

3—NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
—MONDAY, JANUARY 5, 1953

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone CANal 6-4380

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
\$9.00 per year in Canada
\$9.00 per year outside of Chicago
\$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy

Užsakymo kaina:
Chicagoje — pastu: \$10.00
Pusei metų \$5.50
Trims mėnesiams \$3.00
Vienam mėnesiui \$1.25
Chicagoje per išnešiotojus:
Viena kopija 5c.
Savaitei 30c.
Mėnesiui \$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoj:
Metams \$9.00
Pusei metų 5.00
Trims mėnesiams 3.00
Užsieniuose:
Metams \$11.00
Pusei metų 5.50
Trims mėnesiams 3.00
Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienų
Bendrovė, 1739 So. Halsted Street,
Chicago 8, Ill. Tel. CANal 6-4380.
Pinigus reikia siųsti pašto Money
Orderiu kartu su užsakymu.

Taisyklė 22

Republikonai senatoriai, susirinkę diena anksčiau prieš JAV kongreso atidarymą, nutarė palikti galioje senąsias debatų tvarkos taisykles, tuo būdu atmesdami sumanymą, kuris būtų atėmęs galimybę mažumai daryti obstrukciją prieš daugumos pasiūlymus.

Tokį sumanymą buvo paruošę 20 liberalinių senatorių, republikonų ir demokratų. Jie norėjo pakeisti Taisyklę 22, kuri sako, kad uždaryti debatus senate vienu arba kitu klausimu galima tik tuo atveju, jei to pareikalauja du trečdaliu viso senato sąstato, t. y. bent 64 senatoriai; vietoje šitos taisyklės, jie siūlė priimti taisyklę, kad debatus gali uždaryti paprastai viso senato dauguma, atseit, 49.

Tikrasis liberalinių senatorių tikslas buvo pašalinti svarbiausią kliūtį priėmimui įstatymų prieš negrų teisių siaurinimą. Tokiems įstatymams atkakliai priešinosi pietinių valstybių demokratai, ir kada jie mato, kad jie negalės sulaikyti daugumos savo balsais, tai jie pradeda sakyti ilgiausias kalbas: vienas po kito jie kalba ir kalba ištisomis dienomis (kai kada ir per naktis), neleiddami eiti prie balsavimo ir neleiddami svarstyti kitų klausimų. O senatoriai nėra verčiami laikytis temos, kuri yra diskutuojama. Kol senatorius stovi ir kalba, jisai gali kalbėti ką tik jisai nori; jisai gali skaityti Bibliją arba kokią kitą knygą, ir pirmininkas neturi teisės jo stabdyti.

Tokia obstrukcija ("filibuster") pasiryžusių senatorių grupę gali numarinti bet kokį nepatinkantį jiems sumanymą. Pietinių valstybių senatoriai yra daug kartų panaudoję šią priemonę, kad nepaieštų įstatymai, kurie siaurina baltosios rasės privilegijas tose valstybėse. Gauti 64 senatorių pritarimą debatams uždaryti beveik neįmanoma, nes labai retas atsitikimas, kad sesijoje dalyvauja visi senatoriai; be to, pietiniai senatoriai visada susiranda talkininkų tarp konservatorių iš šiaurės valstelių.

Taigi, kol ta Taisyklė 22 nebus pakeista, nėra jokios vilties, kad liberalų siūlomi įstatymų sumanymai prieš negrų diskriminavimą galėtų būti priimti.

Senato Testinimas

Vadovaujantį vaidmenį republikonų senatorių sueigoje ("caucus", kaip sakoma angliškai) suvaidino neabejotinai sen. Taftas iš Ohio, kuris tapo išrinktas oficialiu daugumos vadu. Jisai yra nusistatęs eiti išvien su dešiniąsiais (t. y. pietiniais) demokratais, kurie paskutiniuose JAV prezidento rinkimuose stipriai rėmė republikonus.

Liberalinė senatorių mažuma buvo susitarusi reikalauti, kad senatas, dar prieš pradėdamas organizuoti, pasidarytų procedūros taisykles. Jie sakė, kad pereitų kongreso taisyklės šiam (83-iam) kongresui nėra priva-

lomos; naujasis kongresas turi pasigaminti savo taisykles arba, jei jisai nenori senųjų taisyklių keisti, tai turi jas įsakmiai patvirtinti.

Liberaliniai senatoriai tikėjosi, kad, įteikę šitoki reikalavimą pačioje sesijos pradžioje, jie galės priversti daugumą nusileisti, nes, antraip, jie patys panaudotų obstrukciją ir neleistų daugumai eiti prie kitų reikalų svarstymo, kol šis klausimas nebus išspręstas palankia liberalams prasme.

Tačiau sen. Tafto vadovaujama dauguma turėjo atsakymą į liberalų reikalavimą. Jie sakė, kad senatui nereikia galvoti apie taisyklių pasigaminimą, susirinkus naujam kongresui, nes nėra nustojusios savo galios senosios taisyklės; o jos nenustojė galios dėl to, kad senatas nėra naujai išrinktų žmonių įstaiga. Naujai išrinktų senatorių yra tik tai dalis viso senato sąstato.

Renkant kongresą, yra renkami visi atstovai, bet senatorių tik trečia dalis (32), o du trečdaliu pasilieka senieji, — jei neskaityti vieno kito mirusio arba rezignavusio, kurių vietas reikėjo užpildyti. Todėl senatas yra nepasibaigianti įstatymų leidimo įstaiga.

Šią senato testinimo dieną yra pripažinę Amerikos konstitucijos žinovai ir JAV teismai. Juo pasiremdama, sen. Tafto vadovaujama dauguma ir atrėmė liberalų užsimojimą išmušti obstrukcijos ginklą iš pietinių atžagareivių rankų.

Liberalai galės siūlyti pakeisti Taisyklę 22 tolimesnėje sesijos eigoje, bet aišku, kad jie nieko nelaimės, nes dešinieji republikonai su dešiniąsiais demokratais neeis jos pakeisti.

APŽVALGA

BYLOS DĖL TAFT-HARTLEY PRIESAIKŲ

Pagal Taft-Hartley įstatymą kiekvienas darbininkų unijos viršininkai turi pasirašyti pareiškimus po priesaiką, kad jie nėra komunistų partijos nariai arba tokios organizacijos, kuri pritaria valdžios nuvertimui jėga. Unija, kurios viršininkai tokio affidavito nepasirašo, negali naudotis National Labor Relations Board patarnavimais.

Daug komunistų, įsiskverbusių į Darbininkų unijų valdybas tokius affidavitus pasirašė, bet teisingumo departamentas netrukė jų atsakomybėn dėl kreivos priesaikos.

Tačiau paskutiniu laiku departamentas pradėjo veikti. Anthony Valentino, United Packinghouse Workers unijos lokalo 80 biznio agentas, Camden, N. J., yra nubaustas už melagingą affidavitą.

Detroit, Mich., grand jury įkaltino buvusią tos pačios unijos Detroito lokalo sekretorę Olga Zenchuk. Ji traukiama tiesos.

Laukiama ir daugiau tokių bylų. Tačiau toli gražu ne visi komunistai galės būti nuteisti, nes valdžiai bus sunku įrodyti, kad jie buvo partijos nariai kaip tik tuo laiku, kada jie rašėsi po affidavitus. Kai kurie jų kelios dienas prieš pasirašymą neva rezignavo iš partijos, o paskui ir vėl į ją sugrįžo.

ATIDUOTOS RUSIJAI LIETUVOS AUKSAS

Prieš antrąjį pasaulinį karą buvo padėtas švedijos valstybės banke gerokas kiekis Lietuvos aukso — sako, 1,274 kilogramai, verti du milijonų dolerių. Tą aukšą pasiėmė Rusijos bolševikai netrukus po to, kai jie okupavo ir "sutarybino" Lietuvą.

Kai kas dėl to kaltino švedijos užsienio reikalų ministeriją, kuri menamai perteikusi Lietuvos aukšą sovietams, priverdama Lietuvos ministerį V. Gylį tam pritarti. Tačiau Stockholm dienraštis "Dagens Nyheter" rašo, kad Lietuvos aukso atidavimas sovietams buvęs atliktas be švedų užsienio ministerio žinios.

Aukšą sutikęs atiduoti Rusijos valdžiai V. Gylis tuoj po neteisėto Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą, kada švedija tos aneksijos dar nebuvo pripažinusi.

Kaip pasakoja "Dirvos" korespondentas Stockholm, tuometinis Lietuvos ministeris Vytautas Gylis, kai tik gavo iš Kauno 1940 m. birželio mėn. telegramą apie "liaudies vyriausybės" sudarymą ir jos sudėty, tuojau nuyko į švedų užsienio reikalų ministeriją ir ją užtikrino, kad Lietuvoje esą "viskas tvarkoje": įvykės tik vyriausybės pasikeitimas, daugiau nieko. O pasiuntinybėje jisai nuėmė nuo sienos Antano Smetanos portretą ir pakabino jo viet-

on Justo Paleckio atvaizdą, iškirptą iš laikraščio.

Švedų valstybės bankas gavo iš Kauno Lietuvos banko patvarkymą, kad Lietuvos auksas, kuris buvo laikomas tame švedų banke, būtų tuojau perduotas SSRS valdžios žinion. Švedų bankas paskambino ministeriui Gyliai, klausdamas, ar jisai neprotestuos prieš tą Kauno banko patvarkymą. Gylis atsakė, kad ne; jei Lietuvos bankas liepia atiduoti aukšą Rusijai, tai taip ir darykit. Po kiek laiko paskambino tas pats švedų banko direktorius ir vėl klausė, ar Lietuvos ministeris nepakeičtų savo nusistatymo; bet Gylis pasakė jam tą patį.

Tą patį popietį dviejų milijonų dolerių vertės Lietuvos auksas buvo sukrautas į sovietų laivą "Molotov" ir išgabentas į Leningradą.

Kai kas pasakoja, kad Gylis pradžioje nenorėjęs atiduoti bolševikams Lietuvos aukso ir bandęs gauti vieno žymaus švedų asmens pagalbą, bet nieko iš to neišėjė. Tačiau Lietuvos ministeris nekėlė protesto švedų valdžioje ir nesiėmė jokių žingsnių užkirsti kelią bolševikų grobimui Lietuvos turtu. Jisai nenorėjo supykdyti Maskvos ir jos ambasadoriaus Stockholme, ponios Kollontai.

Gylis be protesto perdavė bolševikams ir Lietuvos pasiuntinybę "su visais archyvais, su turtinga lietuviška biblioteka, su visu kuo" — ir pasilėpė nuo publikos.

Tokį jo nuolankumą sovietams, sako "D." korespondentas, įvertino ir Maskvos pasiuntinys Kollontai. Ji "leido jam iš perimtos Lietuvos pasiuntinybės pasirinkti ir pasiimti, kas jam patiko bei jo patogumui reikėjo: baldų, kilimų, paveikslų ir kitko."

Labai nemalonė istorija, jei viršuje paduoti faktai yra tikri. Bet p. V. Gylis vėl yra diplomatinėje tarnyboje. Tie, kurie jam tą tarnybą parūpino, turėtų painformuoti visuomenę, ar tiesa, kas apie jį iš švedijos pranešama.

"RAUDONASIS RASPUTINAS"

Rusijos pravoslavų bažnyčia veda propagandos kampaniją su tikslu pakelti į dievus Josifą Staliną. Pravoslavų bažnyčia yra sovietų valdžios globoje ir aukštoji jos dvasiškią turi įvairių privilegijų.

Stalino dievinimo kampanijai vadovaujas, anot Stanley Piežos (Chicago Herald-American), metropolitas Nikolai Kruticky, kartais vadinamas "Raudonojo Rasputinu".

Nikolai Kruticky, sako, esąs kilęs iš Lietuvos. Jo tikroji pavardė esanti Jaruszewicz ar Jaruševičius. Jisai buvęs įšventintas ir pravoslavų kunigus (po-

J. BILIŪNAS APIE MASKOLIJĄ

Jono Biliūno asmenybės komunistų niekinimas. — Kas ir kur rašė apie Joną Biliūną. — Ką apie jo kūrybą rašė K. Korsakas. — Ar Jonas Biliūnas buvo susitikęs Vilniuje su Leninu? — Kur gyventą Jono Biliūno? — Jonas Biliūnas apie maskolį tvarką ir mokslą.

Pavergtoje Lietuvoje komunistų skalikai, minėdami rašytojo Jono Biliūno 45 m. mirties sukaktuves, kaip įmanydami stengiasi įrodyti jį buvus bolševiku, na ir rusų kultūros šalininku.

K. Umbroza, Lietuvių Literatūros Instituto bendradarbis, gruodžio 8 d. skaitytoje per Vilniaus radiją paskaitoje sako Joną Biliūną buvus pirmuoju revoliucionierium ir bolševiku. Mat, 1895 m. Vilniuje Biliūnas menamai atsilankęs net pas Leniną, kuris jį labai įkvėpęs. Be to, jo teigimu, buržuazinė Lietuva stengėsi Jono Biliūno kūrybą šmeižti, tik štai dabar tarybinė valdžia jo nuopelnus literatūrai ir komunistams išvelka dienos švieson.

Vilniaus Pedagoginio Instituto profesūros ir studentų susirinkime Lietuvių literatūros katedros vedėjas Slaviūnas, darydamas savo pranešimą, taip pat panašiai kalbėjo. O lietuvių kalbos ir literatūros katedros vedėja Lukšienė pasakojo, kaip Jonas Biliūnas "atskleidė kapitalizmo piktžaides". Ir visi trys niekus zaunijo.

Lietuvos nepriklausomybės metais Jono Biliūno kūryba ne tik kad nebuvo šmeižiama, bet jo rašyti kai kurie dalykėliai buvo spausdinami lietuvių kalbos vadovėliuose mokyklų mokiniams skirtuose. Apie Joną Biliūno kūrybą tuomet rašė ir į ją nagrinėjo visa Lietuvos spauda.

Štai be kitų tuomet "Lietuvių literatūros" veikaluose pirmą (pus) 1914 m. Bolševikai pakėlė jį į vyskupus 1922 m.

Tai buvo tais laikais, kai Leninas bandė suorganizuoti Rusijoje "gyvąją bažnyčią", kuri galėtų nukonkuruoti senąją stačiatikių religijos organizaciją. Bet tas eksperimentas nepasisekė.

Vėliau Stalinas suteikė oficialų pripažinimą senajai pravoslavų bažnyčiai su sąlyga, kad ji rems sovietų valdžią, kaip kitąsyk kad rėmė carinę autokratiją.

Nikolai Kruticky praveda Stalino politiką pravoslavų bažnyčioje. Jei jam pavyks įtikinti pravoslavų bažnyčią, kad ji paskelbtų Staliną "dievu", tai bolševikinis komunizmas bus galutinai pripažintas religija, o Stalino raštai pasidarys šventi. Komunistų davalto faktiškai jau ir dabar laiko juos šventais.

me tome tilpo V. Mykoliaičio Putino apžvalginis jo kūrybos straipsnis. 1938 m. žurnale "Dienovidyje" Nr. 2 A. Vienuo- lias rašė apie Joną Biliūno gyvenimą ir kūrybą. Mažesni ar didesni straipsniai nepriklausomoje Lietuvoje tilpo dar šiuose spaudos leidiniuose "Pasaulio Lietuvy" 1938 m. Nr. 1, 1939 m. Nr. 5. (J. V. Narbutas); "Kibirkštis" 1924 m. Nr. 3, rašė Beržas; "Literatūros Naujienose" 1938 m. Nr. 1 rašė Liūdas Gira, tas pats L. Gira, kuris vėliau išvarto bolševiku; "Kultūroje" 1937 m. ir "Prošvaistėje" 1939 m. rašė K. Korsakas-Radžvila; 1939 m. "šviesos" Nr. ir dar kitur.

Tuomet visi rašiusieji plačiai ir išsamiai įžvelgė Jono Biliūno negausią kūrybą ir ją teigiamai įvertino. Jonas Biliūnas, 28 metų amžiaus sulaukęs, mirė, tad per tą laiką spėjo spaudoje pasirodyti su 32 jo sukurtais vaizdeliais ir 16 eilėraščių. Šeši jo vaizdeliai paliko nebaigti.

K. Korsakas-Radžvila, tas dabartinis bolševikų skalikas, štai ką tuomet "Straipsniai apie literatūrą" yra pasakęs apie Joną Biliūną:

"...Vadinasi, nekylsim tvirtindami, kad 1904 m. yra kaž kokia pertrauka Biliūno kūryboje. 1905 ir 1906 metais vėl gausis. Tačiau pa- lyginus tą vėlyvesniąją jo kūrybą su ankstesniąja matyti skirtumų. Jau- čiams stilius, vaizdo, žmogaus psichologijos pažinimo pažanga, tačiau klasinės, darbininkiškos krypties at- žvilgiu pastebimas nusileidimas. Čia nebeauga toliau, kaip galima buvo tikėtis, tik pradmenys, pasireiškę pirmuose vaizdeliuose. Net daugiau — vietom jie vos pastebimi. Tik vienas "Laimės žiburys" kažkaip dar plastą senosiomis liepsnom, bet ir jo atspalvuose jau žymu kitokių žiburiavimų. Tiesa, negalima nė sakyti, kad Biliūnas iš pagrindų būtų pasi- keitęs. Jo kūrybos linkmė visuomet ta pati — vargo žmonėms skirtamas jo žodis. Bet čia nebejačiama to tvirtumo. Čia į gyvenimo blogį, skur- dą, nelaimės, skriaudas žiūrima ne iš kovos, bet greičiau iš gailėsčio, ir užuojautos taško..."

Taigi, ne kas kitas, bet K. Korsakas-Radžvila, tas didis bolševikų skalikas, rašė Joną Biliūną nebuvus bolševiku, nes žmoniškumas, gailėsčiai, užuo- jauta bolševikams svetimi. Bet K. Korsakas anuomet panašiai rašydamas apie Joną Biliūną nėra jo šmeižęs, o rašė kaip buvę. Tuomet K. Korsaką niekas neprievertavo meluoti.

Tik šit dabar pavergtoje Lie- tuvoje komunistų skalikai pra- dėjo Joną Biliūną niekinti ir šmeižti jį bolševiku vadindami.

(Bus daugiau)

JURGIS SAVICKIS

GRANATOS SKEVELDRA

(Tęsinys)

Punktas kaip punktas. Naujas miestelis, kurio aš nepažįstau. Viskas čia tvarkinga ir visi vokiečių pafrontės mašinos tekiniai su- saki tiksliai. Aš buvau pristatytas vyresnia- jam ir vyresniojo už mano uolumą pagir- tas. Už tokį mano žygį ir drąsą jis man su- teikė cigarą.

O sužeistuosius įsakė man vėl toliau vė- ti, kaip niekio nebūti.

— Jei taip gerai seksis, tai greit atsidur- sine Poznanėje! — mirktelėjau savo prie- teliai pažnaničėiui.

Kareivis tysojo dabar ir žvaigždes skaitė.

Vėl varomės toliau. Šį kartą jau daugiau ir vėžimų pakelyje sutinkame. Be to, pa- kelyje sutinkame rusų belaisvių nemažą pulką.

Visi rusai buvo varomi pėsti, nors jų tar- pe buvo ir sunkiai paeinančių ir nuvargu- sių.

Turbūt ir šie žmonės bus palikę savo tė- viškėse nenuvalytus rugius, savo žmonas, vaikus? Jie buvo varomi tokia tamsia Lie- tuvos naktimi ir vienodais Lietuvos keliais ir pakūmiais... Kai kurie iš jų keičėsi.

Girdėti tik sunkių kareiviškų apsiaustų ši- renimas bei pakauštytų batų stukėjimas. Tik kartais trinkelėdavo per akmenis ku- rio sargybinio sunkiau pavalkamas šautu- vas, kaip kastinetės brauktelėjimas taktinį pabrėžti. Nelinksmos mintys lindo į galvą. Mano arkliai pavargo. Nešerti, ištroškę ir dabar nusilpę. Ūkininkui nedovanaolina, kai jis neprižiūri savo arklių. Ir aš negalėjau jų kaip reikiant prižiūrėti. Jau ėmiau be- veik snausti. Kaip ir kiti mano sušniūrę ir įvargę pasažieriai.

— Halt!

— Na, dabar susiplovė, kaip šunys, žmo- nės! — pamaniau.

Sužiūro ir mano žmonės vėžime.

Tamsiam kelyje barėsi ir klykė žmonės. Iš karto nesusimąčiau visų žodžių ir pasi- kalbėjimo prasmės. Be kelių, pilvų išre- kiamų, sakinių:

— Pats matai, kad žmogus negali paeiti. Žmonės šūkavo rusiškai.

Pasigirdo keli šūviai. Niekas neištarė daugiau žodžių. Žmogus buvo nušautas.

Tamšios nakties metu šūvis. Visai nejaui- ku, kai nematai, iš kur jis ir į ką yra taiko- mas. Kažkas buvo pakirstas. Buvo tylu. Niekas nekalbėjo.

Vienas rusas belaisvis pasipriešino vokie- čių palydovui ir buvo užstojęs savo sunkiai paeinančią draugą.

Žmogus gulėjo apkabinęs Lietuvos para- vį. Vieni rusu belaisviu liko mažiau.

Mes varomės toliau. Vis naujos vietos.

Visai jau mano nepažįstamos.

Dar didesnis miestelis.

Čia mano sužeistieji išimami iš ratų. Vis ne bet kaip. Mandriai. Iš pradžių panaria- mi dviejų sanitarų už pažastų, vėliau su- dedami ant neštuvų. Bet ne ant šaltos žem-ės paguldomi, kaip buvo daroma mūsų bažnytkiemy. Visi jie man dėkoja, kaip kas gali. Visi akimis blykstelė, antri pamoja

man iš lėto ir draugiškai ranka. O kuris drūtesnis, dar pats paspaudžia man ranką. Kokie Fricai ir Hansai. Mieli man žmonės!

Pasirėmęs ant savo kriukės, prie manęs styri ir pažnaničė. Jis žiūri šaltomis savo akimis į mane ir nieko nesako. Atrodyti, jis norėtų suduoti man į veidą ir sušukti ant manęs. Bet jis nieko nedaro. Jis paspaudžia man ranką savo sugrubusia ūkininko ranka. Jis pažiūri į mane, o paskui išvel- gėterį į savo peilį. Jis grąibstosi aipe savo dir- žą ir atsega man savo peilį...

Aš supratau vokiečių karo nelaimėsią. Aš nusijuokiu ir sakau jam: "Dabar jau man tavo peilis nereikalingas. Dabar aš tu- riu kitokių "suvėnyrų".

Į mane prikimba kažkoks kareivis, pil- vazas, drūčiai ant manęs šaukdamas. Jam, esą, reikalingi mano arkliai daiktams trans- portuoti. Ir vis — greit. Aš ir jam atsakau, kad aš ir mano arkliai esame drūčiai pri- vargę. Vėžimas buvo persunkiai prikrau- tas. Arkliai išsilgę namų.

— Kare arkliai negali būti privargę.

Šis kareivis tikriausiai būtų išplėšęs iš manęs arklius. Dar mane primušęs. Bet vi- są laiką tyliai į mane žiūrėjęs, pažnaničėis pastojio jam kelią. Dabar jo eilė atėjo šaukti ant savųjų. Jo šūkis tai buvo pirmas re- voliucijos veržimosi iš vokiečių gerklės.

Jis dabar kažką galvoja. Toks rimtas, su- sikaupęs. Ne tiek jam koją sopa. Jis yra ne- patenkintas.

Aš dundu namo.

Ir mano sartaits, niekeno nevejamos, statulėliai bizgena namo. Tylu. Tik kai kur dar suloja šuo. Laukuose visur kvepia neseniai nukirsti ir į gubas sudėti rugiai. Čirk- šteli driežas it baseltes kas mėgintų. Kartą. Kitą. Dangus iki šiol toks tamsus, visai tam- sus, ima kiek blaivēti. Nors dar vis kaip reikiant neižiūrimas ir debesų nuklotas. Kur-ne-kur švysteli žvaigždė. Tokia pat prielanki ir skaiti, kaip ir pirmiau, per ge- gužines.

Kaip ramu ir tylu, tarytum ir to "karo" nebūtų.

Mano kumelaitės staiga švysteli į šalį.

— Paiknas padaras, ar susisapnavote?

Pakelėję guli tas pats, anksčiau vokiečių nusautasis. Aš, užnot pavyti savo arklius, išlipu iš vėžimo, užnarplinu vadžias už te- kinio, ir pažvaisiu. Aš prisimenu gerai vie- tą. Žmogus guli pagriovyje.

Aš nenoriu drumsti jo ramybės. Sodžiuje išaugusio žmogaus įpratimu, nu-

siimu kepurę atiduoti jam paskutinę pagar- bą. Jau aušta. Prišokęs drobinų vėl taršku namu.

Tiesus kelias, dabar jau visur man gerai žinomas.

Aš privažiuoju mūsų kaimynų ūkį ir nu- stembu. Matau — mūsų kaimynų seklyčio- je ir grįčioje dega šviesos. Ten, kur ta "pa- na" ir "ji" gyvena. Kaip per vestuves. Tro- bos tik žiba, šviesų iš vidaus nužertos. Kie- me ir daržinėse pakurti didesni ir mažesni laužai. Tarytum vestuviniųkų vežikai pa- tys vieni sau kieme balių keltų. Palangiais švytruoja dideli šešėliai. Girdėti liūdna ar- monika. Iš šūkavimų girdžiu čia bus apsi- nakvinę rusų raiteliai. Girdėti arklių vozo- jimosi.

Mūsų šalį vėl užėmė rusų kareiviai.

Aš namie.

Prasideda antroji karo diena.

Kariškojo susijūnojimo vardu, kuriam, ži- nomai, niekas niekas negali pasipriešinti, jau daug pasiektą. Rusų pėstininkų liko iš- niekinta mūsų plemenė. O mūsų kaimynai, vardu Nesužiedėlis, pavogė iš visumet ge- rai uždaromų tvartų kiaulę, kurią jis tiek ilgai augino, šėrė ir liaupsino.

Kurios armijos šis karo veiksnys buvo pa- darytas, liko neišaiškinta.

Iš susikrūtinimo Nesužiedėlis mirė.

Prasidėjo įvairumo dienos. Neribotam laikui liko atidėta gegužinė.

(GALAS)

GRUODŽIO MĖNESIO ISTORIŠKI ĮVYKIAI

1896 gruodžio 10 —
karo pabaigos sutarties
pasirašymas su Ispanija

Ji buvo reikšminga, nes Jungtinės Valstybės, nors trumpam periodui, buvo tapusios kolonialine valstybe. Sutarties sąlygomis Jungtinės Valstybės iš Ispanijos gavo Guamo salą pietiniame Pacifike, Puerto Rico salą Karibų jūros rytiniuose pakraščiuose ir Filipinų salas. Tačiau Amerika niekada nebuvo imperialistinė. Palaipsniui šių teritorijų gyventojai buvo ruošiami savo nepriklausomybei. Filipiniečiai jau gavo 1946 m. liepos 4 d.

Puerto rikičių laisvė atėjo taip pat žingsnis po žingsnio ir praėjusį pavasarį ten buvo priimta naujoji konstitucija skelbiant „Puerto Rico“ Commonwealth... unijoje su Jungtinėmis Amerikos Valstybėmis“. Guamo sala, karo laivyno bazė, buvo jo žinioje ištisą 50 metų; 1950 metais sala gavo civilinę administraciją ir seimelį panašų į federacijos valstybių įstatymų valdymą. Kuba, dėl kurios išlaisvinimo Jungtinės Valstybės sėkmingai kariavo, 1898 metais, nepriklausomybę atgavo 1902-aisiais, nors iki 1934 metų Jungtinės Amerikos Valstybės buvo pasiilikusios teisę kištis į krašto administracijos reikalus.

1903 m. gruodžio 17 —
pirmasis lėktuvo išbandymas

Wilbur ir Orville Wright, jaunio Dayton (Ohio) dviračių pramonininkai, lėktuvo išradėjai, bandymo vietą pasirinko Kitty Hawk, šiaurės Karolinoje. Ilgai buvo bandyta su skaldytuvais iki buvo pradėtas gaminti pirmasis motorinis lėktuvas. 1903 metais gruodžio 17 d. jis buvo pirmą kartą išbandytas. Liudininkais buvo tik maža grupelė žmonių, jų tarpe keli pakranchių apsaugos kariai ir vietiniai.

Tą dieną Wright padarė keturius skridimus, jie praskrido oru apie pusę mylios. Ir to užteko, kad prasidėtų naujoji epocha — žmogus užkariavo erdves. Bet tik 1909 m. Amerikos vyriausybė oficialiai šį faktą pripažino pavesdama Orville Wright pagaminti vyriausybei „didžiulį“ lėktuvą, kuris skrido 42 mylias per valandą greitumu.

1776 gruodžio 26 —
Trentono mūšis

Tais pačiais metais, kada buvo paskelbta Jungtinių Valstybių nepriklausomybė Trentono mūšis aiškiai pasuko istoriją jaunosios respublikos naudai. Pralaimėjęs White Plains ir Manhattanose saloje generolas Washingtonas traukėsi su savo maža armija per New Jersey iki įsitvirtino anapus Delaware upės priešais Trentono.

Anglų gen. William Howe gi buvo taip tikras revoliucijos su naikinimu, kad leido savo talkininkui Cornwall grįžti namo Anglijon ir pats tam ruošėsi. Tačiau atsitiko kažkas, kas tatau sutrukdė. Washingtonas žinojo, kad Trentono įgulą sudarė apie 1,500 hesiečių (vokiečių, samdytų kareivių) ir jis juos pasiryžo užklupti netikėtai Kaledų metu. Nakties metu jie persikėlė per užšalusią Delaware upę ir gruodžio 26 dienos ankstyvą rytą puolė Trentoną. Ataka buvo taip netikėta, kad po 30 minučių amerikiečiai buvo pilni miesto valdovai. Po to trumpa, bet smarkia ofensyva Washingtonas išvyko priešą iš dviejų svarbiausių uostų ir tuo išgelbėjo kraštą.

Gadsden nupirkimo
ratifikavimas

Vardas „Gadsden Purchase“ buvo duotas plotui žemės iš 19 milijonų akrų, kuriuos JAV nu-

pirko iš Meksikos, kad galėtų baigti ginčus dėl rubežiaus. James Gadsden, JAV atstovas Meksikoje, sutvarkė visą nupirkimą 1853 m. gruodžio 30 d. Tas plotas žemės yra šių dienų pietinė dalis Naujosios Meksikos ir Arizonos valstijų. Tų laikų amerikiečiai norėjo tik geležinkelio pasiekti Pacifiko pakrantę. Bet vėliau irrigacija pagerino žemę. Gadsden Purchase yra tik maža dalelė žemės, kurią Jungt. Valstybės įgijo iš Meksikos pradžioje devyniolikto šimtmečio. Ta žemė sudaro ne tik Kaliforniją, bet visą arba dalis dabartinių Naujosios Meksikos, Arizonos, Colorados, Nevados ir Utah valstybių.

—Common Council

Lengva paskelbti

skelbimą Naujienose

Paprastą „Classified“ skelbimą labai lengva paskelbti NAUJIENOSE. Jis reikalauja parašyti ant lapo popieriaus ir pasiųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 SO. HALSTED ST.
Chicago 8, Illinois.

Reikia apskaičiuoti, kad laiškas laiku pasiektų dienraštį. Kas nespėja laiško parašyti, skelbimą gali pranešti telefonu. Reikia paskambinti CANAL 6-4380, pasakyti, kad norite paskelbti skelbimą ir pranešti skelbimo turinį. NAUJIENŲ tarnautojai iš užrašys ir suteiks visas reikalingas informacijas. Skelbimai turi pasiekti dienraštį prieš 4 val. vakaro, jei norite, kad būtų išspausdinti rytojau NAUJIENOSE. Šeštadieniais skelbimai priimami iki 12 val. ryto. Šeštadieniais — iki 11 val. ryto.

Kas skaito, rašo —
„Naujienas“ išsirašo.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASS'N
1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.
JOSEPH P. GRIBAUŠKAS, Sekretorius

**KVIEČIAME
TAUPYTI
PINIGUS**

Šioje Bendrovėje, kur jūsų kaimeynai taupo pelningai ir saugiai nuo 1922 metų.

Dykai dovanėlės su naujomis sąskaitom.
Turtas \$5,500,000.00

**PLANINGAS TAUPYMAS
MOKA GERUS DIVIDENDUS**

Kiekvienas žmogus turėtų atliktus nuo pragyvenimo pinigus taupyti kas savaitę. Taupyti reikia: senatvei, vaikų mokslui, įsigijimui namo, automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitiems reikalingiems. Kas turi susitaupęs pinigų, tas jaučiasi saugesnis ir laimingesnis. Pradėk taupyti šandien!

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. VIrginia 7-7747
Savings Insured to \$10,000 by F.S.L.I.C.

1953

Kiek sutaupysite šiais metais?
Dabar, pradėdami naujus metus, laikas užsibrėžti tikslą sutaupyti tam tikrą sumą. Apdraustose įstaigose bus nesunku taupyti ir gauti gerus dividendus.

Taupykite asmeniškai arba per paštą
**UNIVERSAL SAVINGS AND
LOAN ASSOCIATION**
1800 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois
Telefonas: HAYmarket 1-2028

Valandos: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 3 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 3 val. p. p.

ONA BERNARD
ILGAMETĖ BRIDŽPORTIETĖ

Kūčiose vakare teko aplankyti gerą ir širdingą ilgametę Bridgeporto gyventoją — ponį Oną Bernard, 931 W. 34th Pl. Kilusi iš Jurbarko miesto Lietuvoje. Katrais metais atvyko į šią šalį, tikrai neatsimena... Tik žino, kad duklė Josephine jau arti per 50 metų. Žinoma, gimusi Bridgeporte.

Pasirodė, kad Mrs. Bernard gerai pažino mano visą giminę Jurbarko. Buvo tikrai įdomu sužinoti iš mano praeties prieš pusę amžiaus. Mano tėvai niekuomet man apie save nematė reikalo to pasakoti. Buvo labai tikybinio pobūdžio žmonės, tai vaikams pasakoti apie save nematė reikalo. Esu labai dėkingas poniai Bernard, kad man apie mane ką papasakojo iš Jurbarko pastogės.

Tąją progą kartu teko laimės susipažinti ir jos žentą p. H. A. Gedvill ir šio du sūnus, Henry ir Gerald, abu Loyolos universiteto studentus. Labai įdomūs jaunuoliai. Henry ima psichologijos kursą (pramoninės psichologijos). Kartu pas Mrs. Bernard gyvena įnamys p. Juozas Romanskis, labai suamerikonejęs lietuvis. Tačiau „ruskai“ dar neblogiausiai kalba.

Grandma Bernard niekuomet neapleidžia kasdieninio lankymo šv. Jurgio. Reikia palinkėti ilgiausių metų jai sveikatai ir laimingai pasidžiaugti ir pasigėrėti savo anūkais. VBA

Seni ir patyrę biznierių sako, kad NAUJIENOSE išspausdinti skelbimai duoda geriausių rezultatų.

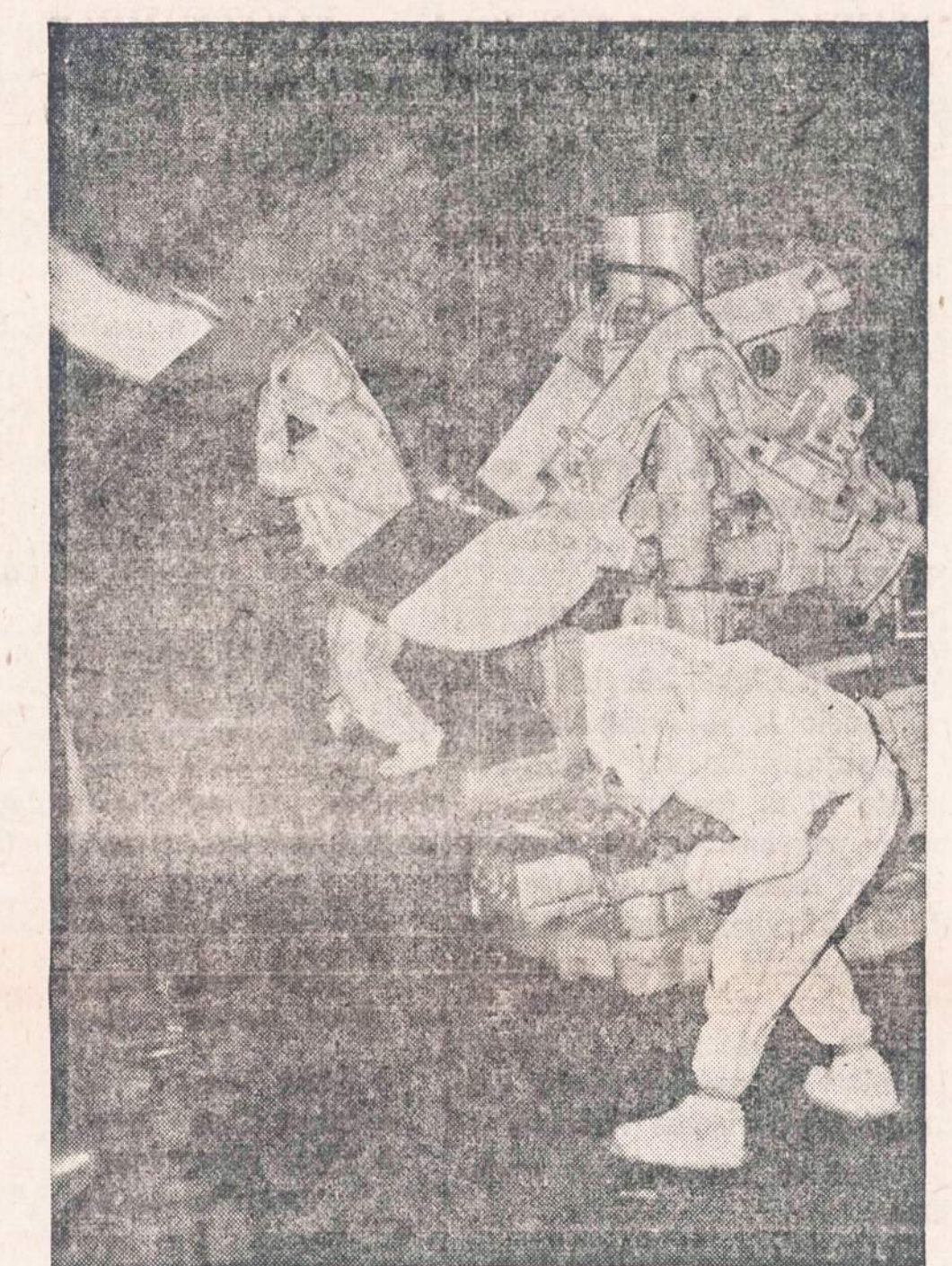
**PAGALIAU! NAUJAS IŠKADIMAS
KENCANTIEMIS NUO
REUMATIZMO IR ARTHRITIS**
AMERPOL TABLETS... Amerpol sustabdo pažeidžiantį skausmą tuojau! Greitai pašalina skausmą nuo raudonai įdegusių kelių, pirštų, riektaulių, pečių sanarių, ir skaudančių, ne lankesnių raumenų. Pripažinti įžymių gydytojų ir ligoninių. Dėl pagalbos nuo jės kankinančių skausmų, neatidėliokite, prisiųskite \$4.00 — už 100 tablečių, įskaitant persiuntimą. Ekonomiško dydžio, \$15.00 už 500 tablečių. THE STAR PHARMACAL CO., Dept. L., 957 N. Ashland Ave., Chicago 22, Ill. Bus prisiųsta jums tuoj.

Lai Nauji Metai būna pilni malonaus gyvenimo su naujomis ir patogiomis namų reikmenimis iš Progresso Lietuvių Bendrovės Krautuvės!!

Šį mėnesį čia eina inventorių ėmimo stoko sumažinimo didis išpardavimas. Kainos numatytos nuo 25% iki 50% ant geriausių baldų, setų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, radijų, refrigeratorių, ploviklių, vaikams rakandų ir visų kitų namų reikmenų. Lengvi išmokėjimai pritaikomi visiems. Lankykites visi čia.

**ERDVIA ir PATOGIA
SENIAUSIA
LIETUVIŲ BENDROVĖS
KRAUTUVĖ**

**PROGRESS
FURNITURE CO.**
4181-83 ARCHER AVE.
Tel. LAFayette 3-3171
Brighton Parko Kolonijoje

A TRAIL OF FLAME burns against the dark night sky as asbestos-clad Navy gunners launch a rocket from an American ship. An exciting, fantastic sight to most of us, but all in the line of duty for the Navy men. It's part of their job for defense.

You can do something for defense, too — something easy. You can buy United States Defense Bonds to back up men like these who are keeping America's armed forces strong. For by buying bonds, you contribute to the maintenance of your country's economic strength — as the men and women in the armed forces are maintaining her military strength.

You see, America's economic stability depends on your financial independence. And by bonds and other forms of saving you are building up a sturdy backlog of personal security.

So sign up to buy United States Defense Bonds now. Buy them today and buy them regularly.

**The U. S. Defense Bonds you buy
give you personal financial independence**

Don't forget that bonds are now a better buy than ever. Because now every Series E Bond you own can automatically go on earning interest every year for 20 years from date of purchase instead of 10 as before! This means that the bond you bought for \$18.75 can return you not just \$25 — but as much as \$33.33! A \$37.50 bond pays \$66.66. And so on. For your security, and your country's too, buy U. S. Defense Bonds now! Bankers recommend them as one of the safest forms of investment.

**Peace is for the strong...
Buy U. S. Defense Bonds regularly!**

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks for their patriotic donation, the Advertising Council and

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

Tel. ofiso VI 2-1581, rez. DR 3-6756
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampus Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 6-8:30 val. p. p.
Šeštadieniais 1-4 val. po pietų.
Trečiadieniais tik susitarus.

Tel. Virginia 7-6583
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos: nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedidelėmis uždaryta.
Subatomis nuo 1—3.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REmpublic 7-7868

Ofiso Tel.: Virginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6-8; Ser. Subat. ir Nedel. tik susitarus.
Ofiso Telefonas: YArds 7-4787
Namų Tel.: PProspect 6-1930
Jei neatsiliepiu viršutiniai telefonai, Sauskite Midway 3-0001

DR. C. Z. VEZELIS
DANTISTAS
4645 SO. ASHLAND AVE.
4th Street
Telefonas YArds 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakaro.
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2551 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak.
trečiadien. ir sekmadien. pagal susitarimą.
Telefonas HEmlock 4-7899
Namų Tel. Hilltop 5-2557

KITI LIET. DAKTARAI
Ofiso ir rezid. tel.: YArds 7-3526
Neatsiliepiu, skamb. Virginia 7-2579
DR. JONAS VALAITIS
Gydytojas ir Chirurgas
DR. G. J. BYLAITIS
Vidaus, vaikų, nervų gydytojas
4038 SO. ARCHER AVENUE
prie California Ave.
Valandos: Kasdien nuo 6:30 P.M. iki 8:30 P.M. Šeštadien. nuo 1-5 P.M.

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HEmlock 4-5849
Rezidencija HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmadien. Ketvirt. ir Penktadien. nuo 1-4, Antradien. nuo 1-5, Trečiadien. ir Šeštadien. tik susitarus.

DR. BR. BEINORIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6556 SO. HALSTED STREET
(Kampus Marquette Rd. ir Halsted)
Valandos: Kasdien nuo 7 iki 9, 9 šeštadieniais nuo 3 iki 5.
Ofiso telefonas: WE 6-2811
Namų telefonas: WA 5-2990

Tel. ofiso VI 7-0600, rez. VI 7-7303
DR. BR. GAIZIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
Kampus Archer ir California Ave.
VAL.: 2-4 p. p. ir 6-9 vakare, išskyrus sekmadienius.

Ofiso tel.: YArds 7-1166
Rezid. tel. DANube 6-1126
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampus Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.
Rezid.: 3247 South Emerald Avenue

Ofiso Telefonai: Buto
Fillmore 3-0660, Columbus 1-6190
DR. K. JABLONSKIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
101 N. Broadway, Melrose Park, Ill.
(Dr. W. V. Norak ofise)
Valandos: 6:30 v. v. išskyrus sekm.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuviai Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2-4 p. p. ir 7:30-9 vakaro.
Trečiadien. ir šeštadien. uždaryta.
Rezid. Tel.: PProspect 6-3833
REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
Akinių ligų specialistė
ir pritaiko akinius.
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą. Išskyrus trečiadienius.
2422 W. MARQUETTE RD.

Tel. ofiso GR 6-4322, Rez. HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEVIK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tik susitarus: nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 v. p. išskyrus trečiadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BLDG
6490 South Kedzie Ave.

Dr. Raymond Kastys
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Drauge su DR. MACE GAZDA
MEDICAL & SURGERY BLDG.
5159 So. Damen Avenue
Tel.: PProspect 6-7800
Priėmimo val.: Pirm., treč., ketv., penkt. — 10-1 v. p. p. Pirm., ketv., 4-7 v. v. Treč., penkt. 6-9 v. v. Šeštadieniais pagal susitarimą.

Ofiso ir buto tel.: OLYmpic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1335 SO. 49th COURT, CICERO
PRIEMIMO VALANDOS: Kasdien 10-12 val. ryte ir 5-8 val. vakare. Šeštadieniais 10-2 ir 4-6.
Butas: 1832 So. 49th Court, Cicero

Tel. Ofiso ir buto OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 S. 49th Ct., Cicero, Ill.
Kasdien 1-4 val. ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais, 12-2 val. ir 3-5 v. v. Butas 1604 S. 49th Ave., Cicero, Ill.

Ofiso telefonas: LAFayette 3-3210
Jei neatsiliepiu šaukiti KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 So. Archer Avenue
Val.: kasdien po pietų nuo 12-2:30 Daily afternoons.
Vakarais: pirm., antradien., ketvirtadien., 6-8:30. Trečiadieniais tik susitarus.

Telefonai: ofiso GRovehill 6-5399 rezid. PProspect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 WEST 63rd STREET
(kampus 63rd ir Artesian)
Ofiso tel.: 2-4 ir 6-8 v. p. p. kasdien. Trečiadieniais ir šeštadien. nuo 2-4.

DR. EDWARD B. MURAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2750 WEST 71st STREET
(prie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: GRovehill 6-1321
Jei neatsiliepiu VIncennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRIEN
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

Dr. Fl. Tallat-Kelpša
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
Dr. E. Tallat-Kelpša
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
5002 WEST 16th STREET

Val.: Nuo 5 iki 8 po pietų kasdien, o šeštadieniais nuo 2 iki 4 val. Ofiso telefonas: TOWnhall 3-0959; namų: ROKewell 2-2387. Jei neatsiliepiu, tai CEntral 6-2294.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
Ofiso tel.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. tel.: PProspect 6-8434
Val.: 2-4 ir 6-8 vak. Šešt. tik 2-4 p. p. Neturi valandų trečiadien. ir sekmadien.

Tel. ofiso CL 4-0253, rez. YA 7-6398
DR. A. Z. SAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4645 S. ASHLAND AVE. (kmb. 211)
Valandos: 12-3 ir 6:30-8:30 vakaro. Trečiadien. ir šeštadien. 1-4 val. p. p. Rez. 4420 SO. TALMAN AVE.

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED ST.
Telefonas DANube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro. Šeštadieniais 1-4 val. popiet.

KITATAUCIAI GYDYTOJAI
DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 SO. ASHLAND AVE.
(2-ras aukštas)
Ofiso telefonas: YArds 7-0554
Jei neatsiliepiu šaukiete: Res. tel.: Midway 3-2889

OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 vak.

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI
DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8. Trečiadieniais tik susitarus. Šeštadieniais nuo 10 iki 3 v. popiet.

Dr. Kachimieras
Machiel
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis. Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivas akis be operacijos. Įveda netikrą — artificialę akį pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus. Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro. Geras patarnavimas.

Dr. Ant. Rudokas, O. D.
tikrina akis, pritaiko akinius
keičia stiklus ir rėmus
4701 S. DAMEN AVE., Chicago, Ill.
Tel.: YArds 7-7581
Pirma: Vakarais nuo 6 iki 9 val. Šeštadien. nuo 10 ryto iki 4 po pietų. Treč. ir Sekmad. pagal susitarimą.

Ivairių firmų geriausias kokybės
**Televizijos ir Radijo
Aparatai**
DIDELE NUOLAIDA
GARANTIJA, ISSIMOKEJIMAI

DAINA TELEVISION
(sales - service)
3120 S. Halsted — DA-6-6887
5-NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
—MONDAY, JANUARY 5, 1953

IS CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Sučiuojo įsilaužėlių gaują

Įsilaužimo specialistų gauja, N. Metų vidurnaktį bandžiusi įsilaužti į brangenybių krautuvę, 2735 Milwaukee Ave., Chicagoje, buvo užklupta Chicago detektyvų. Per įvykusį susišaudymą 2 gaujos nariai buvo nušauti, o trečias sužeistas. Nušauti buvo: Albert Hagl, 28 metų, gvv. 951 W. Erie, ir Alfred Farley, 35 metų, gvv. 2202 W. Madison, o Arthur Hansen, 33 metų, gvv. 1362 Evergreen, buvo sužeistas.

Charles Fitzgerald, Chicago "Scotland Yardo" specialų tyrinėjamųjų skyriaus vedėjas, pareiškė esąs įsitikinęs, kad 1952 m. spalio 20 d. ta pati gauja apipilėsi Congress Hotel, pagrobė už 230,000 dol. brangenybių ir brangiųjų kailių.

Dabar tik paaiškėjo, kad detektyvai išties savaitės rinko žinias apie tą gaują. Prieš tris dienas jie nustatė, kad toji gauja ruošiasi "didesniam žygiui". Nuo to laiko detektyvai sekė kiekvieną gaujos narių žingsnį.

Apie 3:30 val. ketvirtadienio rytą gauja susirinko dvim automobiliais ir vienu sunkvežimiu Hagl'io bute. Jų jau laukė 7 detektyvai dviejuose sunkvežimiuose ir lengvoje mašinoje. Jiems vadovavo Charles Fitzgerald. Visos mašinos palaikė radijo ryšį tarpusavy ir su Scotland Yardu. Kai gaujos automobilių konvojus pasijudino, detektyvų automobiliai pasikeisdami sekė juos ligi brangenybių krautuvės. Įėjus Hagl, Farley ir Hansen'ui į krautuvę, Fitzgerald pranešė apie tai Scotland Yardui ir iššaukė pastiprinimą.

Atvyko pastiprinimai

Detektyvai John Tyndall ir Joseph Ponicki, priėmę pranešimą atskubėjo įvykio vieton. Kai tik jie išlipo iš savo automobilių priešais krautuvę, trys įsilaužėliai išsuko iš jos ir atsishaudydami pradėjo bėgti. Detektyvai atsakė šūviais. Du įsilaužėliai buvo nušauti, o trečias suskubo pasiekti vieną mašiną ir pardėjo bėgti. Bet čia ta mašina ėmė persekioti Fitzgerald su savo vyrais. Už kelių blokų 17 šūvių peršovus bėgančiojo automobilį tretysis buvo suimtas sužeistas. Dar du gaujos nariai, kurie, matyti turėjo eiti sargybą, automobiliu suspėjo pabėgti.

Plešikių automobilis buvo apirūpintas policijos automobilių radijo primtuvu. Vėliau vieną automobilį policija užtiko paliktą prie Hagl namų, kuris, pasirodė, buvo apirūpintas primtuvu, pagaunamųjų policijos radijo pranešimus.

Tų gaujos narių butus iškrėtus, buvo rasta daug tuščių dėžių brangenybėms. Taip pat tarp Hansen'o popierių, kuriuos jis su savimi nešiojosi, buvo rastos įrašytos pavardės Leo Czarnicki, 35 mt., gvv. 2633 N. May ir Harold J. Domanski, 35 m., gvv. 1371 Dean. Abu buvo suimti, bet juodu neigia bet koki priklausymą tai gaujai.

Scotland Yard viršininkas kpt. William Baiswick apibūdino gaujos narius, kaip "sumanius įsilaužimo specialistus". Yra tikra, kad toji gauja įvykdė ištisą eilę didesnių įsilaužimų.

\$1,000 premija už veiklą

Northwestern universiteto profesorius asistentas Dr. Steeg laimėjo \$1,000 premiją už savo veiklą "Robert Morris, Revolutionary Financier". Premiją pasiskyrė Amerikos istorijos draugija.

6-NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.
—MONDAY, JANUARY 5, 1953

Prasidėjo 1953 metų susisiekimo nelaimės

Chicagoje atšvestos N. Metų išvakarės praėjo be mirtinų susisiekimo nelaimių. Bet N. Metų dieną susisiekimo nelaimės pareikalavo kelių gyvybių. Pirmasis auto katastrofą žuvo Eugene Wright, 28 metų amžiaus, kai jo automobilis atsitrėkė į lempos stulpą, esantį keletą jardų nuo jo namų.

Prieš tris savaites susituokę Clyde ir Helen Mifflin žuvo, jų automobilii priešakiu susidūrus su kitu atvažiuojančiu automobiliu, kuriame važinėję keturi vyrai buvo sužeisti. Vienas vyras buvo užmuštas ir kitas sužeistas, nuėjus jų automobilii nuo 37 kelio netoli Cypress, Ill. Viena 76 metų senutė buvo užkludyta keleivinio autobuso ir mirtinai sužeista. Vienas namų šildymo kontraktorius, 9 vaikų tėvas, užsimušė jo sunkvežimiu atsimušęs į viaduko stulpą.

Kad N. Metų išvakarėse Chicagoje buvo išvengta mirtinų susisiekimo nelaimių, susisiekimo skyriaus vedėjas Michael J. Ahern nuomone, reikia dėkoti radijui, televizijai ir spaudai už pravestą kampaniją prieš vadinamą automobiliais esant neblaiviam.

Biblioteka valkatyne

Skid Row Madison gatvės valkatos ne tik moka skaityti, kas parašyta ant gėrimų butelio, bet ir įvairias knygas. Jiems įruošta biblioteka 700 W. Madison aplanko 5,000 skaitytojų per savaitę. Ir jie skaito ne tik kokias sensacijas ar romanus, bet dažnai moksline, politinė bei technikos knygas. Kai kurie nuo to pradeda atsigauti ir nori mesti savo valkatavimo įprotį.

Maži vaikai eina žmogžudžių mokyklą

Vienas vietos laikraštis kartu su tėvais specialiai tyrinėjo vaikams skiriamą televizijos programą Chicagoje. Pasirodė, jog programa iš tikro yra vaikų moralės žlugdymas, tiesiog mokymas vaikų žudymo technikos.

Vien vaikams skiriamoje televizijos programoje nuo Kalėdų iki Naujųjų Metų išvakarių filmuose pasitaikė 93 nužudymai, jau nekalbant apie šaudymus, žmonių pagrobimus, plėšimus, nuodijimo mėginimus, peiliais apiplauštymus ir pan.

Pasirodė, jog daugiausia paveikia šios kriminalinės programos mažus priešmokyklinio bei jaunojo mokyklinio amžiaus vaikus. Matydami žudymus, šaudymus programoje, vaikai patys prašosi ginklų, ima ir tarp savęs muštis, pamėgdžiodami paveikslus.

Miesto valdybos tėveliai sakėsi atkreipsią dėmesį į šias programas (lyg anksčiau jie to nebūtų žinoję!).

Smarkiau baudžia girtus vairuotojus

Teismas čia keletą girtų vairuotojų nubaudė didesnėmis piniginėmis baudomis ir kai kuriems atėmė leidimą vairuoti 1 metams. Iš tų ankstybiųjų metų nubaustųjų yra ir Francis Balsis, 24 m., 6642 N. Monitor, nubaustas \$100 bauda.

DAR VIENAS KAPAS SUPILTAS

1952 m. gruodžio 22 d. buvo palaidotas Albinas Dainis, miręs gruodžio 18 d. nuo širdies smūgio.

Velionis buvo ramaus būdo ir geras tėvynainis. Dirbo su "Naujienomis" ir buvo Naujosios Gaidynės choro rėmėjas. Gerbė kitus, ir kitų buvo gerbiamas. Todėl giminės, draugai ir pažįstami gausiai susirinko į šermenis ir gražus būrys automobilių nurydėjo į poilsio vietą — Lietuvių Tautines Kapines.

Paliko liūdinti žmona, sūnus,

Konsulo Daužvardžio žodis Naujųjų Metų proga

Naujų Metų proga konsulas P. Daužvardis per radiją pasveikino visus tautiečius ir palinkėjo jiems laimės ir sėkmės 1953 metams. Jis t. k. pasakė:

"Nėra jokios abejonės, visiems sąmoningiems lietuviams didžiausia laimė būtų Laisva ir Nepriklausoma Lietuva. To mes visi trokstame. To Tėvynei Lietuvai linkime.

Vien linkėjimais tačiau Lietuvos ir vargstančių bei kenčiančių brolių Lietuvoje neišlaisvinsime. Jų išlaisvinimui reikalinga laisvųjų lietuvių talka bei vieninga ir išmintinga kova. Tad mūsų linkėjimai dėl Lietuvos laisvės, kurių ir aš daug gavau, tebūnie lydimi darbų ir pasiaukojimų.

Situos linkėjimus ir raginimus siunčiu visiems lietuviams. Visi dirbkime ir aukokime Lietuvai ir lietuvių labui — nejučiomis pagreitsime ir išvysime Lietuvai laisvės valandą.

Laukime tos valandos šviesesnės prašvaitės šiais metais. Ruoškimės jai. Dirbkime dėl jos. Prisidėkime bent po mažą lemputę Lietuvos laisvės kelio nušvietimui. Nusitarkime dabar, ką šiais metais padarysime dėl Lietuvos. Nusitarkime išsėkime — įvykdysime. Būkime tvirti, sąmoningi, vieningi lietuviai — laimėsime visas kovas ir laisvę Lietuvai".

BILETAI Į TEATRO PARENGIMUS JAU GAUNAMI

Į Kazio Binkio kūrybos vakarą, sausio 10 d. (šeštadienį) ir į "Naujųjų žmonių" spektaklį, sausio 11 d. (sekmadienį) biletai ir pakvietimai jau gaunami žemiau nurodytose vietose. K. Binkio kūrybos vakarui įėjimas su kvietimais, laisvai aukojant prie įėjimo vakaro rengimo išlaidoms padengti. "Naujųjų žmonių" spektakliui bilečių kaina po \$1.50 visoms vietoms.

Kvietimai gaunami šiose vietose.
Bridgeporte: J. Karvelio prekyboje, 3249 S. Halsted St., Tel. DA 6-1186; J. Kelečiaus iškaubų dirbtuvėje, 3352 S. Halsted St., Tel. CL 4-6964, ir M. Zablocko knygyne, 3322 So. Halsted St., Tel. CL 4-7160.

Brighton Parke: Penčylų maisto krautuvėje, 4501 S. Talman Ave., Tel. V17-2758 ir "Rūta" Food Market, 4600 S. Fairfield Ave., Tel. LA 3-3698.

Marquette Parke: Krautuvėje "Marginiai", 2511 W. 69th St., Tel. HE 4-5488.

Cicero: Pareigų maisto krautuvėje "Dana", 1439 So. 49th Ave.
Laikraščių redakcijose: "Naujienose", 1739 So. Halsted St., Tel. CA 6-4380; "Drauge", 2334 S. Oakley Ave., Tel. VI 7-6640 ir "Sandarajė", 840 W. 33rd St., Tel. YA 7-4739.

Ką galima laimėti Liet. Auditorijoje

Gruodžio 27 d. tautosakos rinkėjas Juozas Būga su fonografu sėdėjo Lietuvių Auditorijoje nuo 10 val. ryto iki nakties ir gaudė "aukas". Pirmasis buvo Juozas Mikėnas (iš Debeikių, Kurtinų k., gvv. 3711 So. Halsted, kuris padainavo 50 liaudies dainų. Jurgis Barauskas (iš Ingevonų k., Prienų), gvv. 3232 So. Halsted, papasakojo idomių suvalkiečių papročių.

Taigi Lietuvių Auditorijoje laimėta daug iš lietuvių tautosakos. Auditorijos šeimininkai tą darbą remia ir jam pritaria. J. Sėlis

sesuo, švogeris ir kiti giminės ir draugai.
Tegul tau bus lengva šios šalies žemėlį.
P. A.

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

POLISHERS

Patyrusių prie aluminijaus pageidaujama
PUIKIAUSIAS MOKESTIS
Akordinis darbas
Pakankamai viršvalandžių, jeigu norima dirbti
Dabar dirbama 54 valandos i savaitę
Išlavinsime tinkamus pradinius darbininkus
Daugelis naudų darbininkams

Kreipkitės pirmadienį iki penktadienio (tikrai) nuo 8 v. ryto iki 4:30 po pietų šeštadienį: iki pietų.

ADVANCE ALUMINUM CASTING CORP.

2742 West 36th Place
Virginia 7-1900

Telefonuokite, jeigu negalite mus pamatyti asmeniškai.

REIKALINGOS KVALIFIKACIJOS PRIE ŠIŲ PASTOVIŲ DARBU

FOOTE BROS.

5301 S. Western Blvd.

- ★ INTERNAL GRINDERS
- ★ EXTERNAL GRINDERS
- ★ ENGINE LATHE OPERATORS
- ★ TURRET LATHE OPERATORS
- ★ GEAR HOBBERS

Aukštas mokestis pradžioje, bet priedai dar geresni.
Dykai gyvybės apdrauda, dykai pensijos planas. Dykai ligoninė jums ir jūsų šeimai. Apmokamos atostogos ir šventadieniai. Be to dar daugelis kitokių naudingumų.
Jeigu esate JAV piliečiai ir turite kiek patirimo prie mašinų darbo, kad nors galėtumėt išmokyti, kreipkitės tuojau

Darbo raštinė atdara kasdien nuo 7:30 ryto iki 7:30 vakaro. Šeštadieniais nuo 7:30 ryto iki 4:00 popiet. Šeštad. nuo 9:00 ryto iki 2:00 popiet.

Ar jūs įdomiaujatės nuolatiniu darbu su užtikrinta ateitimi?

RYERSON STEEL

(110 metų biznyje)
Turi tuojau darbų dėl:

- ★ Steel Warehouse Helpers
- ★ Sheet Shear Men
- ★ Plate Shear Men

Aukščiausia alga

Geros darbo sąlygos

SVARI DIRBTUVĖ

Liberali darbininkų nauda

DP primami

Turi suprasti angliškai

Atvykite šiandien pasitarti apie jūsų ateitį!!!

J. T. RYERSON & SON, INC.

2602 West 16th Street

Auto Screw Machine B and S MEN

To operate and set up

Day or night. 58 hour week

Steady work, 10% for nights

★ LIBERAL BONUS

★ PAID VACATIONS

★ HOSPITALIZATION

★ TOP WAGE to A-1 MEN

with job shop experience

Apply

4842 W. KINZIE ST.

MAINTENANCE MECHANIC

Bendras dirbtuvės darbas

AUKŠTAS MOKESTIS

Nuolat dienomis darbas

Puikios darbo sąlygos

GENERAL LAMINATED PRODUCTS

2857 So. Halsted St.

AR JŲS ĮDOMIAUJATĖS PASTOVIU DARBU SVARIA DIRBTUVĖ

Darbininkų užjautimui,

tai jums reikia:

SEMI TRAILER BODY REPAIR

MEN — VYRU

patyrusių, bet mes išlavinsime sumanius darbininkus.

5 dienų darbo savaitę. Kitos naudos DP primami. Turi mokėti angliškai

Šaukite arba pasimatykite

TRAILMOBILE, INC.

3301 SO. JUSTINE

Laifayette 3-7840

REIKALINGAS vyras dirbti taver-

noj. Kambarys, valgis ir geras mo-

kkestis. 2200 W. Cernak Rd.

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

SWITCHMEN

FREIGHT HANDLERS

Needed by

ILLINOIS

NORTHERN

RAILWAY

COMPANY

Experienced up to 50 years of age

Apply—Mr. Kelly

2610

South Western Ave.

Attention

M E N

- ★ WIRE TINNERS
- ★ GALVANIZERS
- ★ MACHINIST

A good paying steady job for you with many benefits including:

- ★ HOSPITALIZATION
- ★ PAID VACATIONS
- ★ PENSION

WILSON

STEEL & WIRE CO.

4840

South Western Ave.

Laifayette 3-1221

REIKALINGAS patyres bucheris.

Kreipitis 717 Maxwell St.

Haymarket 1-0684

REIKALINGAS lietuviškai kalban-

tis pardavėjas, patyres vyrų rūbų

pardavime. 4650 So. Ashland Ave.

Yards 7-4655.

HELP WANTED—MALE-FEMALE Reikia Darbininkų ir Darbininkių

HELP WANTED—MALE-FEMALE Reikia Darbininkų ir Darbininkių

MOKINIŲ KIRPĖJŲ

JAUNŲ VYRUKŲ

Geras atlyginimas besimokinant šį naudingą amatą

GALIMAS UZDARBIS VIRŠ \$2.00 Į VALANDĄ

PUIKIOS DARBO SĄLYGOS

LIBERALISKOS NAUDOS — NUOLAT

AKORDINIAI DARBAI (NUO SMOTŲ)

VYRŲ ARBA MOTERŲ

★ SIUVAMŲ MAŠINŲ OPERATORIŲ

★ RANKOMIS SIUVĖJŲ

★ PROSYTOJŲ

★ SIUVAMŲ MAŠINŲ TAIŠYTOJŲ

★ NAMŲ UŽLAIKYMO MECHANIKŲ

HART SCHAFFNER & MARX

728 WEST JACKSON BLVD.

COUNTER — FOUNTAIN SHORT ORDER VIREJŲ

Vyrų arba moterų

Geras mokestis pradžioje

Reguliarus algos pakėlimas

Apmokamos atostogos

Dykai valgis ir uniformos

PIXLEY AND EHRLERS

184 West Monroe

RENTING IN GENERAL Nuomos

PASIRENDUOJA apartamentas su

visais patogumais. Jei galėtumėt

pagelbėti dirbti pagal darbą, gau-

tumėtė primokėti. Šaukite OAKLAND

4-9402 nuo 6 iki 8 vakaro.

RENDON 4 kambarių namas. Šaukti

vakarais, Hilltop 5-4988.

VIENAS furnišuotas kambarys,

garų šildymas ir karštas vanduo.

Atskiras įėjimas. \$5.00 i savaitę.

Andrew Ballas 6315 So. Maryland

Matyti po 5:00 vakare. Virtuvės

privilegijos.

Dar ne pilnai apsišvietęs.

Kas NAUJENŲ nėra lietus.

O NAUJENŲ tiesos žodis

tikrą kelią jiems parodys.

—Dadėlis.

HELP WANTED — FEMALE Reikia Darbininkių

ŠVARUS PAKAVIMO

DARBAS

Dieninėms ir naktinėms pakaitoms

Galima dirbti ir viršvalaikį

Visiškai užtikrintas darbas

Unijinė dirbtuvė

Apmokami šventadieniai

Turime lietuviškai kalbančių

darbininkių

Kreipkitės

Personnel Office

SAWYER BISCUIT CO.

</